LAHOLMS TIDNING

N:R 208. ÅRG. 22. Laholms Tidnings Tryckeri, Laholm. ONSDAGEN DEN 9 SEPTEMBER 1953 Ansvarig utgivare: J. B. Bengtsson. Lösnummer 20 öre

Bertil invigde landets första kontinentala fyrfilsväg i går

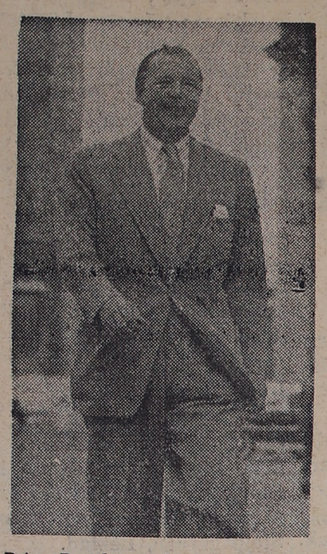

Prins Bertil invigde den nya autostradan.

Den nya autostradan Malmö—Lund — Sveriges första kontinentala fyrfiliga betongväg invigdes på tisdagseftermiddagen av prins Bertil. Kostnaderna för den nya motorvägen beräknas till c:a 15 milj. kr, vartill kommer 2 milj. för marklösen.

250,000 kubikmeter schaktmassor har tagits upp och flyttats för vägens terrassering och 125,000 kubikmeter grus har gått åt till bärlager. 30,000 kubikmeter betong och 300 ton armeringsjärn har använts för cementbetongbeläggningen, broarna ej inräknade. Dessutom har man lagt ned fyra mil dräneringsledningar. Ett konsortium på fyra firmor har utfört arbetet och ledare har varit överingenjör von Bahr, Skånska Cementgjuteriet.

Till invigningen hade inbjudits bl. a. prins Bertil, vägministern statsrådet Hjalmar Nilson, landshövding Widell, representanter för berörda myndigheter och en del danska gäster.

Anledningen till att en väg av denna typ har byggts just på sträckan Malmö—Lund är naturligtvis den starka trafiken. Man behöver bara färdas den gamla Lundavägen under rusningstid på morgonen eller på eftermiddagen en dag vid exempelvis den här tiden på året för att förstå att det behövdes exceptionella åtgärder för att lösa trafikproblemet på denna vägsträcka. Ett par siffror om trafikens ökning säger resten. 1926 trafikerades vägen av 450 motorfordon per dygn, nu är siffran 6,000.

Sju meter breda körbanor

Den nya vägen gör ett pampigt intryck med sina två sju meter breda körbanor belagda med cementbetong och åtskilda av en tre meter bred gräsplantering. Längs körbanornas yttersidor finns vidare 2,5 meter breda vägbankar, vilka också skall besås med gräs. Det bör alltså bli gott om utrymme för motorfordonen på denna motortrafikanternas egen väg. Genom att vägkorsningar helt saknas tycker man att olycksriskerna bör vara minimala. Men förutsättningen är naturligtvis att det körs vettigt.

Ingen belysning av vägbanan

Denna hypermoderna väg saknar dock belysning. Det anses nämligen att de ljusa betongytorna gör det möjligt att köra säkert utan belysning av vägbanan. I vägportarna däremot har ordnats ljusintag av glasbetong, som är placerad i taket vid mittremsan. Dessutom finns det möjlighet att anordna elektrisk belysning om det skulle visa sig nödvändigt.

Någon parkering blir det naturligtvis inte fråga om på denna väg, men det kan ju inträffa punkteringar och motorstopp eller andra misshälligheter, och då får motorfordonet föras ut på vägbanken, som för detta ändamål har hårdgjorts.

Vägministern: Flera sådana vägar bygges

— Det är den stora och ständigt ökade trafiken som har nödvändiggjort att detta vägbygge snabbt fullbordats, säger statsrådet Hjalmar Nilson när HN efter vägens invigning bad honom om ett uttalande. Redan före kriget var denna väg aktuell och då trafiken i medeltal för riket nu är 2½ gånger större än 1936 förstår man att behovet av en bättre väg kraftigt ökats. Den starkt ökade olycksfallsfrekvensen på vägen mellan Malmö och Lund har också understrukit behovet av ny väg.

Den gamla vägen passerar genom flera samhällen där genomfarten ofta är mycket trång. Det har bl. a. av detta skäl inte varit möjligt att bredda denna väg i erforderlig omfattning. Den kan dock inte undvaras då den fyller ett stort behov för bygden och därför får man ju två vägar, en för genomgångstrafiken och en för bygden. Genom att man har den gamla vägen kvar har man inte behövt utrusta den nya med gång och cykelbanor och den gamla har kunnat friläggas från genomgångstrafiken.

— Vägsträckor med mycket stark trafik i allmänhet belägna nära de stora städerna kommer i likhet med denna väg att få dubbla körbanor, säger statsrådet Nilson vidare. Så blir bl. a. fallet mellan Stockholm och Södertälje, där vägen f. n. byggs om. Där uppnås dock en sådan vägförkortning att det ansetts lämpligt att utrusta den nya vägen även med gång- och cykelbanor.

När en delsträcka av Södertäljevägen invigdes för en tid sedan inträffade tyvärr samma adg en svår olyckshändelse på denna väg. Detta visar att en väg hur bra den än är inte kan eliminera alla olycksrisker. Det är därför min förhoppning att trafikanterna skall använda motorvägen Malmö—Lund på ett sådant sätt att den inte alltför ofta skall omnämnas i tidningarnas olycksspalter.

Vägminister Hjalmar Nilsson lovar flera sådana vägar på starkt trafikerade stråk.

Översvämningar drabbar Västnorge

Svåra översvämningar har drabbat flera områden i Västnorge de senaste dagarna. Vägen över Strynsfjället till Västlandet har på två ställen översvämmats så kraftigt att det komme ratt ta många dagar innan den åter kan bli farbar. Enbart i Stryns härad har vattnet troligen förstört värden för omkring en miljon kronor.

Svårast har Hjelledalen drabbats — där bröt vattenmassorna igenom fördämningarna och översvämmade gårdarna. På ett ställe drunknade 20 getter utan att ägaren hade någon möjlighet att rädda dem. Bostadshuset stod till sist mitt uppe i en virvlande ström och invånarna, två vuxna och fem barn, kunde endast räddas efter flera nervpåfrestande timmar.

Längre upp i Hjelledalen undergrävde älven riksvägen och en omkring 15 meter hög skyddsmur rasade samman knappt en timme efter det att en fullsatt buss hade passerat.

Vägen från Eide till Storesundet i Oldedelen har översvämmats på fem ställen och tusentals kubikmeter sten har rasat ned från fjällväggen. Översvämningarna på vägarna i Oldedalen har vållat skador för 70,000 kronor.

Hälften utav världens barn saknar skolor

PARIS (TT — Reuter).

Det finns inga skolor för närmare hälften av jordens barn, heter det i en UNESCO-rapport. I en del länder stiger födelsetalet snabbare än man hinner bygga nya skolor med på följd att analfabetismen i själva verket ökas.

I nästan hela Asien söder om Sovjetunionen, i nästan hela Afrika, i en stor del av Sydamerika och på de flesta öarna i Stilla havet är skolförhållandena synnerligen otillfredsställande, fortsätter UNESCO:s rapport. Om man endast tar hänsyn till de högviktiga förhållandena borde UNESCO förmodligen sätta in sin kraft på att uppfostra vuxna till att leva i en världsgemenskap, men detta kan inte rättfärdiga att man åsidosätter uppgiften att förbereda den kommande generationen för ett liv i en fredlig värld.

Brandmän för av hotellets gäster i säkerhet.

Skådespelare rökte i sängen omkom vid svår hotellbrand

SUNDSVALL (TT)

Skådespelaren Sten Meurk skadades till döds vid en häftig brand i Centralhotellet i Sundsvall natten till tisdagen. Svårt bränd över hela kroppen kastade han sig ut genom ett fönster till tredje våningen. Han hade rökt i sängen och somnat ifrån sin cigarrett.

En skådespelerska, liksom Meurk medlem av Klanges revysällskap, blev svårt chockerad och flera av hotellets gäster måste rädda sig ut via brandstegarna.

Det var hotellets nattportier Edvin Byström som larmades av kvinnan, vilken omtöcknad kom nedrusande till portierlogen under högljudda rop:

— Sten har rökt! Han brinner opp!

Hr Byström rusade ögonblickligen upp till tredje våningen, där skådespelaren Meurk hyrt rum. Korridoren var emellertid fylld av tjock rök och portiern sökte därför krypande komma fram till rummet. Detta var dock omöjligt, och när han samtidigt hörde Meurk med ett förtvivlat skrik krossa ett fönster och hoppa ut återvände han till logen på nedre botten och larmade samtliga gäster samt brandkåren.

Under tiden fick elden mycket snabbt spridning i tredje våningens korridorer, och när brandkåren kom måste man först inrikta sig på att via brandstegarna rädda de många gäster, som blivit omringade av eld och rök. Trots den allvarliga situationen uppstod lyckligtvis ingen panik, och alla utrymde hotellet under stort lugn.

Revysällskapet med Gustav Lövås i spetsen uppträdde mycket kallt i de rökfyllda korridorerna och bidrog på sitt sätt att stilla all oro.

Sten Meurk, som blivit liggande naken och livlös på trottoaren utanför hotellet, togs om hand av brandchefen och fördes i ambulans till lasarettet. Meurk var svårt bränd över hela kroppen och dessutom svårt skadad vid fallet mot trottoaren.

Brandkåren blev efter någon halvtimme herre över elden, som härjat svårt i hotellets övre våning. Flertalet av gästerna kunde rädda sina tillhörigheter, och två timmar efter branden kunde de flesta av gästerna gå tillbaka till sina rum i de övre våningarna.

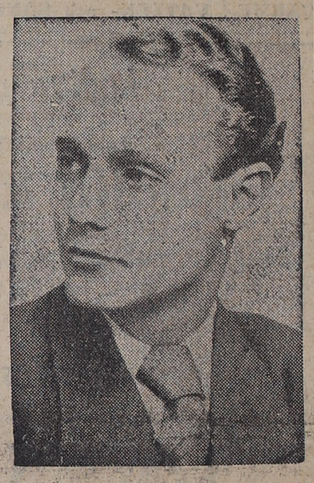

Den omkomne skådespelaren Sten Meurk.

Enligt vad en första utredning givit vid handen har Meurk legat och rökt och därvid somnat.

Sten Meurk avled strax efter klockan 5 utan att ha återfått medvetandet.

Han hade hundraprocentiga brännskador, och den dödliga utgången var från början förutsedd, omtalar jourhavande läkaren på lasarettet.

Av clowners släkt

Skådespelaren Sten Meurk var vid sin bortgång 34 år gammal. Han har hela sitt liv tillhört scenen. Hans farfar och far var cirkusclowner. Sten Meurk debuterade på Gröna Lund 1923.

Moskva uppmanar tyskarna till kamp mot ADENAUER

MOSKVA. (TT-Radio)

Moskvaradion riktade på tisdagskvällen det hittills kraftigaste angreppet mot förbundskansler Adenauer som förekommit från rysk sida, och underströk samtidigt nödvändigheten av samarbete mellan alla de politiska krafter som i Västtyskland motarbetar Adenauer.

I en kommentar till söndagens val förklarade moskvaradion att de aggressiva krafterna i USA ämnar utnyttja valutgången för att påskynda militariseringen av Västtyskland och upprättandet av Europaarmén.

Detta innebär att fredens fiender av alla krafter vill tvinga Västtyskland in på de militära äventyrens väg — samma väg som två gånger under de senaste femtio åren lett Tyskland till nationell katastrof, hette det i utsändningen. Under dessa omständigheter är det av största betydelse att alla patrioter i Västtyskland samordnar sina krafter mot ett nytt krig.

Moskvaradion citerade därefter det västtyska kommunistpartiets organ "Freies Volk" som säger: I dag gäller det för kommunisterna, socialdemokraterna och fackföreningarna att förena sig i gemensam kamp mot den fascistiska faran och hotet mot freden och folkets demokratiska rättigheter.

I utsändningen hette det vidare: Som framgår av valresultatet röstade miljoner tyskar trots polisterror och påtryckningar på de partier som motarbetar Adenauer. Detta innebär att det i Västtyskland finns mäktiga krafter som med eftertryck kan kämpa mot fascismen och för en fredlig lösning av den tyska frågan.

Förbundskansler Adenauer anklagades vidare för att öppet ha stött sig på fascistiska krafter under valkampanjen, "samma krafter som för 20 år sedan spelade en huslig roll i Tysklands historia genom att förbereda Hitlers maktövertagande".

Uppåkraolyckan krävde fyra offer

Fyra dödsoffer krävdes vid bilolyckan vid Uppåkra natten till måndagen. Även den svårt skadade smedmästaren, 40-årige Gösta Börje Wannstam, Malmö, avled på tisdagsmiddagen. han efterlämnar hustru och tre minderåriga barn.

Trepartikoalitionen i Tyskland består

BONN (TT — Reuter — DPA).

Förbundskansler Adenauer förklarade efter ett kabinettssammanträde på tisdagen att den hittillsvarande trepartikoalitionen skall bestå även i framtiden. Sammansättningen av den nya regeringen kommer dock inte att diskuteras närmare förrän på torsdagen då kristligt demokratiska unionens partistyrelse sammanträder i Bonn.

Redan nu har man emellertid på politiskt håll börjat spekulera över ministärens sammansättning och det anses säkert att åtminstone tre taburetter kommer att byta ägare. Inrikesminister Robert Lehr och livsmedelsminister Wilhelm Niklas har redan meddelat sin avsikt att dra sig tillbaka. Ministern för flyktingfrågor, dr Hans Lukaschek, väntas inom kort följa deras exempel. De återstående CDU-ministrarna — ekonomiminister Erhard, finansminister Schaffer, arbetsminister Storch, postminister Schubert och ministern för alltyska frågor Kaiser — kommer med all sannolikhet att kvarstå på sina poster.

Däremot väntar man avsevärda förändringar ifråga om de övriga koalitionsministrarna, de som tillhör fria demokratiska partiet och tyska partiet. Adenauer kommer sannolikt inte att känna sig tvungen att liksom vid förra regeringsbildningen anförtro dem några nyckelposter inom ministären, eftersom hans eget parti teoretiskt sett kan regera på egen hand utan stöd av koalitionsbröderna.

Skulle Adenauer sålunda inrätta en separat utrikesministerpost anses det troligt att denna skulle tillfalla ledaren för CDU:s förbundsdagsgrupp, Heinrich von Brentano.

Väst oroas av Adenauers befrielselöfte

På allierat håll verkade man en aning oroad av Adenauers uttalande på måndagskvällen då han förklarade att mottot för framtiden inte är Tysklands enande utan "befrielse" av tyska östzonen. Skulle detta yttrande kunna tillskrivas en djupare innebörd innebär detta att nationalismen stuckit upp huvudet på nytt, säger man. En jämförelse ligger här relativt nära, nämligen utrikesminister Dulles ofta kritiserade planer på att "flytta tillbaka järnridån". Allmänt anses dock Adenauers eldande paroll snarast böra betraktas som en retorisk figur utan alltför djup syftning.

Det kommunistiska partiets verkställande utskott begärde på onsdagen att en provisorisk alltysk regering skall bildas utan dröjsmål. I en kommuniké, som undertecknats av partiets ledare Max Reimann hävdades att en dylik åtgärd skulle lägga band på "de aggressiva och fascistiska krafterna i väster".

Amelie Tune har avlidit

Skådespelerskan Amelie Tuné avled på måndagskvällen på stiftelsen Höstsol i Täby, där hon vistats sedan 1930. Hon var 86 år gammal.

Fröken Tuné debuterade på Nya teatern i Stockholm 1887. Hon var sedan engagerad bl. a. hos Axel Collijn, August Rappe i Finland, Van der Osten, Albert Ranft — både i Stockholm och landsorten — Carl Deurell och Alfred Lundberg. Senare var hon en längre tid vid Wasa Teater i Finland. Under sin långa teaterbana spelade fröken Tuné en mängd olika roller, i sin ungdom ingenueroller och även pojkroller, för att sedan övergå till karaktärsfacket.

Sovjet väntas utrymma Österrike nästa månad

WIEN (TT — Reuter)

Sovjetunionen väntas inom kort föreslå de övriga ockupationsmakterna att dra tillbaka sina styrkor från Österrike, uppger nyhetsbyrån IFA.

Byrån tillägger att de ryska trupperna skall lämna landet under nästa månad, varefter endast en "symbolisk" styrka på en bataljon skall stanna kvar. Utrymningen av den stora ryska militärförläggningen i Wollersheim har redan börjat. Det går dagligen ett par tåg med trupper och materiel från Wollersheim till Wien för vidarebefordran till Sovjetunionen.

IFA:s uppgifter har hittills inte kunnat bekräftas, men man erinrar om att de brittiska myndigheterna häromdagen meddelade att de skulle dra tillbaka två av sina tre bataljoner ockupationstrupper från Österrike med början i januari.

Reserestriktionerna i Österrike kommer att väsentligt lättas efter den 15 september, meddelar förbundskansler Raab på tisdagen.

Fyrmaktsrådets verkställande utskott har beslutat undanröja reseresriktionerna i Österrike för alla österrikare som faller under antinazistlagarna och vidare för tyska och japanska medborgare, för statslösa och s. k. "displaced persons". Den österrikiska regeringen kan nu bevilja dessa kategorier pass och inrese- och utresetillstånd utan att som hittills först begära fyrmaktsrådets tillsånd. Utskottet underrätade också regeringen om att alla restriktioner för passagerar- och godstrafik i Österrike kommer att upphävas från och med den 15 september.

Undervattens-television bevisar hur ubåten sjönk

Med hjälp av television finns det möjligheter att utan alltför stora kostnader undersöka vraket av den turkiska ubåten Dumlupinar och skaffa material till belysning av kollisionen med Naboland, framhåller svenska experter för DN. I England tillverkas TV-kameror för undersökning av sjunkna vrak, och de användes första gången när den engelska ubåten Affray sjönk i engelska kanalen 1951. Kameran ersätter dykare vid undersökningarna.

Svenska experter har tagit del av de kamerakonstruktioner som hittills föreligger, och det är troligt att den svenska marinen snart får dylik utrustning. På stora djup är det ju helt mörkt, men med hjälp av starka strålkastare kan man få goda bilder av ett vrak. Vid de experiment som gjorts har man fotograferat på djup av ända till 400 m.

Möjligheten att bärga Dumlupinar torde rent tekniskt inte vara utesluten, framhåller löjtnant Gunnar Nordanfors, som handhar marinens dykeri- och bärgningsärenden. Det har uppgivits att ubåten ligger på mellan 70 och 80 m. djup, och är inte strömmarna alltför starka, kan en bärgning vara möjlig. Ekonomiskt sett ställer det sig dock mycket dyrbart, om nu åtgärden är möjlig över huvud taget.

Vädret

Landdistrikt: Måttlig vid kusten delvis frisk något tilltagande västlig vind, mulet eller nästan mulet och i den norra delen av området något regn, onsdag morgon omslag till frisk, vid kusten hård nordvästlig vind, dlevis uppklarnande och uppehållsväder, kyligare.

Allmänna utsikter för torsdagen: Vind omkring väst. Troligen övergående regn. Ingen större temperaturändring.

Sjödistrikt: Styv till hård tilltagande västlig eller sydvästlig bris och tämligen disigt. Onsdag morgon omslag till styv, lokalt hård nordvästlig kultje och god sikt.

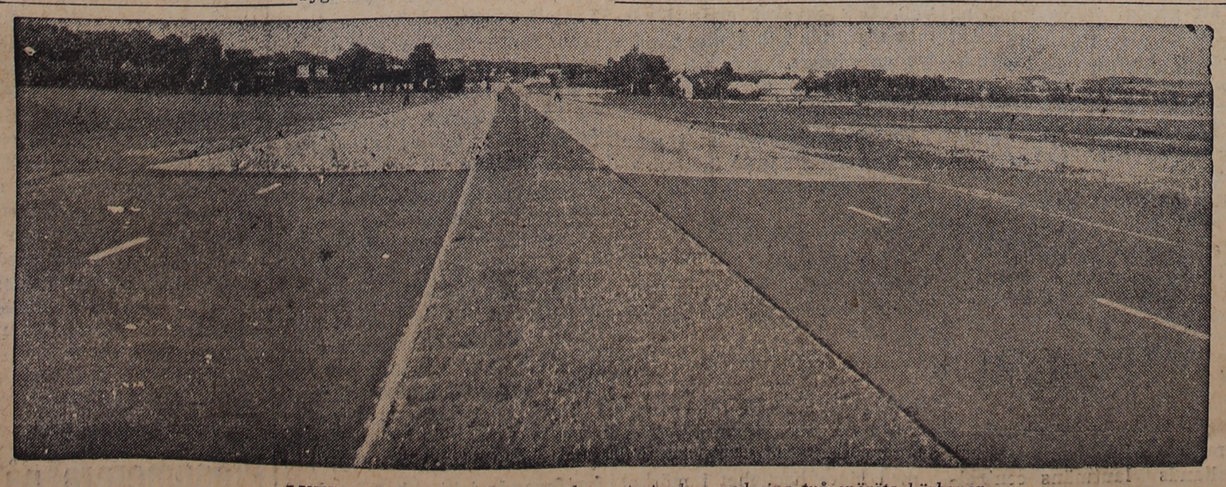

LUNDAVÄGEN, den nya svenska autostradan med sina två snöräta körbanor.

Laholms Tidning

Smedjegatan, Laholm

Redaktör: GUSTAF BERTLAND

Dagligt nyhets- och annonsorgan för Laholms stad och södra Halland, Markaryd samt angränsande delar av sydvästra Småland och nordvästra Skåne.

Telefoner:
Redaktionen 300
Redaktör G. Bertlands bostad 199
Expeditionen och annonskontoret 299
Annonschef Axel Larssons bostad anknytning 299

Annonspriser:
Före text 28 öre pr mm.
Textsida 30 „ „ „
Särsk. begärd placering å textsida 32 öre pr mm.
Önskas hyra, platssökande och borttappat 25 öre pr mm.
PRISFÖRHÖJNING debiteras med 30 procent för annonser beordrade med petitstil.
Förlovnings-, lysnings-, vigsel- o. födelseannonser 7:— kronor.
10 procents förhöjning lördagar och dag före helgdag.
Annonser placeras ej på första sidan.
För hänvisning till och svars emottagande debiteras 1:—.

Prenumerationspriser:
Halvår 16:50, kvartal 8:75, månad 3:25.

Dödsfall

†

Vår älskade broder
fiskaren
Alfred Pettersson
har i dag fridfullt insomnat i en ålder av 76 år och 6 månader, djupt sörjd och saknad av oss.

Mellbystrand och Köpenhamn den 8 sept. 1953.

SYSKONEN.

Till alla, som på ett eller annat sätt visat sitt deltagande i vår stora sorg vid vår käre Runes bortgång och för alla blommor vid hans bår, vårt innerliga och varma tack.

AGNES GUNNARSSON.
Syskonen.

SORG-
HATTAR och SLÖJOR
i ett förnämt och värdigt utförande.
EKWALLS EFTR.
Asta Söderberg.
Tel. 566 Laholm.

Andréns Begravningsbyrå
KISTOR och SVEPNINGAR.
Allt ombesörjes.
Stortorget, Laholm. Tel. 69.
Sommarb. Mellbystr. Tel. 69.

Anderssons Begravningsbyrå
ombesörjer allt vid dödsfall.
Gamlebygatan 10, tel. 175.
LAHOLM.

VID DÖDSFALL
Vänd Eder till
Veinge Begravningsbyrå
Kransar, Buketter, Svepningar och Kistor
till ortens lägsta priser.
Blomsterförmedling till in- och utlandet.
Hämtning från dödsorten ombesörjes.
Veinge Möbelaffär. Tel. 61.

SVENSSONS BEGRAVNINGSBYRA
(Inneh. Carl Henrik Svensson)
Rekommenderas.
Tel. 54 Ränneslöv
Allt ombesörjes.

ZOO CIRKUS
LAHOLM fredag den 11 sept. kl. 8.15
Endast en föreställning

Fiskförsäljningen
i Laholm tisdagar och fredagar inställes under en månad på grund av militärtjänstgöring eller till den 13 okt.

JOHNSSONS FISKAFFÄR, Båstad.

Besök lösöreauktionen
i morgon kl. 1 em. efter avl. fru Ida Persson, Dalhem, Altona, Laholm — fastigheten är redan såld — varvid försäljes hela invändiga boet, möbler och husgeråd m. m.

Laholms Inkasso- & Affärsbyrå
Tel. 80 MANDER CARLSON. Tel. 80.

Ivar Ljungbergs Rörledningsfirma
Tel. 169 LAHOLM Tel. 169
Utför alla slags
VÄRME-, VATTEN- och SANITÄRA INSTALLATIONER

Lediga platser
SNABB OCH VAKEN
kvinnlig kontorist,
van vid telefonväxel och helst även övrigt kontorsarbete, gärna med praktik från lanthandel, erhåller anställning.

VALLBERGA LANTMANNAFÖRENING,
Vallberga. Tel. 52, 100, 152, 162 (växel).

Till salu
Torr ytved
furu/gran till förmånliga priser.
Stavfabriken, Vallberga
Tel. 8 - 188.

Mercedes 170 V
årsmodell 1950,
MORRIS OXFORD 1949,
FORD VEDETTE 1950,
första reg. 1951,
FORD TAUNUS 1939.
Bilarna i bästa skick och säljes till humana priser. Byte diskuteras.
Tel. 517 Laholm.

Vanguard 1950
med radio, värme, dimljus.
Ford Prefect 1949
Dodge 1939
Fordson (Epatraktor)
Samtliga fordon i gott skick säljes till förmånliga priser.
BR. OLSSONS BIL AB
Tel. Markaryd 89.

Smärtfri fotbehandling
Syster Emy, Stockh. Fotv.-skola, leg. sjukgymn., har mottagn. i Laholm å Stadshotellet torsd. d. 10 sept. kl. 9—7. Inprovn. av hälfotsinlägg o. åderbråcksstrumpor i alla kval. och prisl. Kostnadsfri rådfr. Tid kan best. pr tel.

Anbud å krossgrus
till Värestorps vägsamfällighet kunna inlämnas till undertecknad senast den 12/9.
Johan Olsson, Värestorps gård, Ränneslöv. Tel. 33.

Borttappat
Mörkbrun TRIKÅJACKA den 8/9 på vägen Ålstorp—Edenberga. Hänv. tel. 29 Edenberga.

Katastrofer drabba oskyldiga. Hjälp oss att hjälpa dem! Svenska röda korset — postgiro 900 800.

Laholms Schack-klubb
avhåller årsmöte å Centralkafét torsdagen den 10/9 kl. 19.30.
Nya medlemmar hälsas välkomna.
Styrelsen.

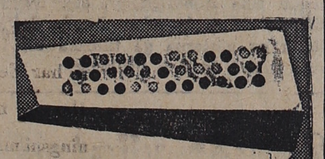

Dragspelskurser
börjar inom kort i

LAHOLM
KNÄRED
Inga förkunskaper erfordras för att deltaga i en nybörjarkurs. Kursavgift endast 27:— kr. för 3 mån. undervisning.
Dragspel uthyres förmånligt till dem som så önskar. Erlagt hyresbelopp avräknas helt vid ev. senare köp.
Anmäl Er redan i dag till
Harald Johansson, Knäred. Tel. 153
eller direkt till
Hagström
Musik
Arne Gustafson, Kungsgat. 10, Halmstad. Tel. 6711.

LT
DEN 9 SEPTEMBER.

Nya framsteg och nya problem

Jordbrukets utredningsinstitut har i dagarna framlagt nya siffror om rationaliseringen vid jordbruket. Att denna varit effektiv det senaste årtiondet, är allmänt bekant. Utredningsinstitutets senaste siffror är dock förbluffande. Bl. a. har man konstaterat, att produktionsökningens årsvärde nu är nära 1/2 miljard. Intäkterna 1952—53 i samma års priser är sålunda 487 milj. kr. större än vad de skulle ha varit vid samma priser och 1938/39 års volymer. Ökningen är ungefär lika stor för vegetabilier som animalier. Slutligen har befunnits, att utbytena av produktionsmedel också årligen sparar bortåt en halv miljard, noga räknat 460 milj. kr. I sammanhanget noteras, att timlönerna inom jordbruket sedan 1938/39 stigit med c:a 300 proc. Då det blivit en värdemässig ökning av produktionen med 13½ proc. och en nedgång av arbetsförbrukningen med 26 proc. kan beräknas, att produktionen pr arbetstimme ökat med drygt 50 proc. sedan 1938/39.

En rationalisering som ökar produktionen per arbetstimme med 50 procent på knappt mer än tio år är imponerande. Även industrien har rationaliserat, men dess rationaliseringsresultat kan inte mäta sig med jordbrukets. Anledningen härtill är uppenbarligen den, att jordbruket haft en eftersläpning att inhämta. Rationaliseringen kommer säkert att fortsätta, men det är tvivelaktigt, om den under nästa tioårsperiod kan ske med samma snabbhet. I varje fall lär detta inte gå utan nedläggande av de för maskinell jordbruksdrift minst lämpade brukningsdelarna, en tvivelaktig väg.

De resultat, som rationaliseringsarbetet har gett, vittnar gott om de svenska jordbrukarnas kunnighet och duglighet. Utvecklingen är glädjande för svenska folket i dess helhet. Ty utan denna rationalisering skulle livsmedlen nu ha varit dyrare.

Den nya situationen för med sig inte bara fördelar utan också nya problem. Det svenska jordbruket är starkt differentierat. Det inrymmer stordrift och småbruk, slättjord och steniga små åkertegar. Mekaniseringen tar sikte på främst stora jordbruk och slättjord. Det blir värre och värre att åstadkomma en prissättning som fördelar inkomsterna rättvist. Det är ett intresse för jordbruket och hela landet, att rationaliseringen fortsätter. Men det blir allt svårare för småbruken att vara med i den nya tidens takt. Även de mindre jordbrukens folk måste ha en anständig inkomst. Troligen blir det nödvändigt att småbruket mer än hittills inriktar sig på specialodlingar. Hur som helst bör det vara en plikt för samhället att tillse, att småbrukens folk inte kläms som ett resultat av storjordbrukens rationalisering. Det är inte klokt på lång sikt att genom subventionering upprätthålla en icke ekonomiskt försvarlig produktion på småbruken men det vore en ännu större oklokhet att låta småbrukets folk bli eftersatta i ekonomiskt hänseende. Om det är nödvändigt, att småbruken övergår till specialodlingar, bör statens och jordbrukets organ se till att denna övergång sker smärtfritt.

G. B—d.

LAHOLM

Hallands lantmän bygger för 3 miljoner i Halmstad.

Hallands lantmäns centralförening planerar en betydande utvidgning av sin anläggning i Halmstad. Man har redan bygg nadstillstånd för en silobyggnad med lagerlokaler samt utrymmen för framställning av kraftfoder o. d., betingande en byggnadskostnad av omkring 3 milj. kr.

Bakgrunden till dessa planer är den oerhörda utveckling centralföreningens verksamhet kunnat glädja sig åt. Behovet av lagerlokaler för spannmål har ökat i betydande grad under de sista åren genom att lantmännen numera sällan tar in säden i egna lador. Även där man inte använder skördetröskor föredrar man att verkställa tröskningen omedelbart efter skörden och därefter transportera spannmålen direkt till centralföreningens lagerlokaler.

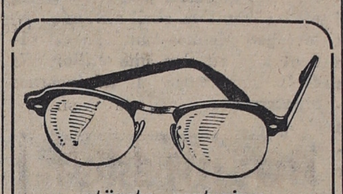

största sortering
TORE NILSON
OPTIKER
Laholm

Fängelse för dödsolyckan i Trönninge.

Häradsrätten i Halmstad avkunnade i går dom i målet mot lantbruksbiträdet Knut Bertil Holmkvist från Lilla Menlösa i Växtorp. Den 30 mars i år påkörde han med bil bankeleven Siv Thorbjörnsson utanför hennes hem i Trönninge och skadade henne så svårt att hon omedelbart avled. Domen löd på två månaders fängelse för vårdslöshet i trafik och vållande till annans död. Till dödsboet skall Holmkvist betala ett skadestånd på 3.420 kr. samt ersätta dödsboets rättegångskostnader.

Landstingsskatten i Halland oförändrad.

Hallands läns landstings förvaltningsutskott beslöt på måndagen föreslå att utdebiteringen nästa år blir densamma som nu, kr. 4:10 pr skattekrona. Beslutet fattades genom votering med sju röster mot tre. Minoriteten yrkade på en sänkning med 10 öre. I statförslaget har bl. a. upptagits en investeringsfond på 5,5 milj. kr. avsedd för framtida utgifter på sjukvårdens område.

Maskindemonstration på Andersfält.

Hushållningssällskapet hade i går i samarbete med fem maskinfirmor anordnat en demonstration av stallgödsellastare och stallgödselspridare på Andersfälts gård i Eldsberga. För demonstrationerna svarade sällskapets maskinkonsulent Nils Knutsson och maskinfirmornas representanter. På grund av det vackra vädret blev tillslutningen inte så stor som väntat, men de, som mött upp, fick mycket goda lärdomar och stor behållning av demonstrationen.

Laholms scoutkår.

Vargungarna samlas i morgon torsdag kl. 18.00 i Scoutstugan. Kårchefen.

Laholms schackklubb

håller årsmöte i morgon på Centralcaféet. Nya medlemmar hälsas välkomna till den nya säsongens spel.

DET ÄR SVÅRARE att bedöma avstånd och väglag vid körning i mörker. Kör därför med lägre hastighet i mörker

---

Familjenyheter

FÖDELSEDAGAR

60-åring

Fru
THILDA PÅLSSON
Sofiero

Sextio år fyller i morgon fru Thilda Pålsson, maka till godsägare Nils Pålsson, Sofiero gård, Laholm.

Jubilaren är född i Oxhult, Hishult, och ingick för snart fyrtio år sedan äktenskap och flyttade då till Årnaberga där makarna innehade lantbruk. År 1941 inköpte de Sofiero gård där fru Pålsson alltid varit en duktig husmor och charmant värdinna. Vid sidan om hemmet har hon ägnat sina krafter åt Laholms Frivilliga Hjälpförening samt Hantverks föreningens Damklubb. Hon har även varit med i styrelsen för Laholms Hushållningsgille. Personligen en duktig husmor och trevlig människa blir fru Pålsson säkert ihågkommen på högtidsdagen av en stor vänkrets.

60 år

fyller i morgon smedmäst. Verner Sjöberg, Fridhem, Eldsberga. Han är född på Fridhem och fick redan i unga år utbildning i smidesarbetets olika grenar hos sin fader, smedmäst. Frans Edvard Sjöberg. Vidare har S. genomgått en hovslagarekurs i Alnarp 1911 och under värnpliktstiden förkovrade han sina kunskaper vid Vendes Artilleriregemente i Kristianstad. År 1930 övertog han jämte en broder faderns smides- och hovslageriverkstad som han numera ensam driver. 1932 erhöll han hantverks- och industriorganisationens mästarbrev. Inom valnämnden i Eldsberga valdistrikt har S. fungerat som ledamot i cirka 25 år samt varit dess ordförande i 10 år. I nykterhetsnämnden är han ledamot sedan 10 år tillbaka och vidare ledamot i församlingens kyrkoråd sedan en följd av år. Dessutom är han kyrkovärd i Eldsberga sedan den 1 jan. i år.

Vid den senaste kyrkorestaureringen i Eldsberga utsågs S. till ordf. i restaureringskommittén och har vid denna restaurering ådagalagt ett levande intresse.

60 år

fyller i morgon torsdag byggnadssnickare Ernst Teofil Johansson, Trälora Skattegård, Råstorp.

50 år

fyller den 10 september köpman Ivar Carlson. Jubilaren är född i Oshult och kom redan under tidiga år i skola i Göteborg, där han 1912 började sin skolgång vid Östra Realskolan för att därefter fortsätta studierna vid Göteborgs Högre Latinläroverk. Efter realexamen fortsatte han sin utbildning vid Göteborgs Handelsinstitut. Sedan han under några år praktiserat vid olika affärsföretag, innehade han under några års tid egen fabriksrörelse i Göteborg. I början av 1940-talet erhöll han plats i grossistfirman Carlson & Nilsson, Markaryd, där han en följd av år innehade befattningen som lagerchef. Sedan några år tillbaka är han emellertid bosatt i Göteborg, där han har anställning vid industriföretag.

I yngre år var Carlson en mycket intresserad sportsman, och hans stora hobbies äro fortfarande jakt och fiske. Han berättar gärna uppiggande historier från denna tid.

Genom sitt glada och gemytliga sätt har han skaffat sig många vänner, som säkert skola ihågkomma honom på halvsekeldagen.

50 år

fyller i morgon fru Greta Linnea Johansson, Karup 2, Östra Karup, maka till lantbrevbärare Levin Johansson. Jubilaren driver sedan många år tillbaka kaférörelse i Östra Karup och har genom sunda affärsmetoder och stort tillmötesgående tillvunnit sig kunders och vänners sympatier och aktning.

50 år

fyller i morgon fru Karin Edit Linnea Carlsson, maka till hem.-äg. Arvid Carlsson, Örnafälla, Råstorp.

LYSNING

— för redaktör Karsten Wedel, Göteborg, och fröken Gunilla Digman, dotter till köpman Ragnar Digman och konstnärinnan Greta P:son Digman, Stolpagården, Båstad.

BRÖLLOP

— I Ulfsbäcks prästgård sammanvigdes i lördags affärsföreståndare Nils Erik Roland Karlsson, Värnamo och frk. Kerstin Bernicé Kursell, Markaryd samt affärsbiträdet Gert I ngemar Herlevsson, Älmhult och frk. Gerd Gun Inger Kursell, Markaryd. Vigselförrättare var kommminister W. Magnusson.

DÖDSFALL

Alfred Pettersson. En gammal välkänd mellbystrandsbo, fiskaren Alfred Pettersson, avled i går på Vårdhemmet i Laholm i en ålder av 76 år.

Pettersson, som var född i Mellbystrand, fick redan i unga år pröva på fiskarens hårda liv och biträda fadern i dennes arbete. Ett antal år arbetade han emellertid som tegelbruksarbetare i Danmark. Vid återkomsten till hembygden uppförde han en villa i Mellbystrand. En förödande brand ödelade tyvärr byggnaden efter en kort tid. Alfred byggde då en ny stuga och lade upp en väldig barriär mot flygsanden. Här innanför odlade han sen upp den allra frodigaste trädgård. Fruktodling var bl. a. Alfred Petterssons specialité och det kan nämnas att han flera gånger fått pris för sina utmärkta äpplen. Fiska gjorde han mest i alla sina dar och de laxar han dragit upp ur havet är otaliga. I ett flertal somrar arbetade han vid laxasätten vid Hökabodarna.

Närmast sörjande är en syster i Köpenhamn och en i Hälsingör samt brodern August Pettersson, Mellbystrand.

BEGRAVNING

— En högtidlig begravningsakt ägde i måndags rum i Markaryds kyrka då stoftet efter hem.-äg. Oskar Jansson, Boda, Markaryd, vigdes till gravens ro. Samling skedde i sorgehuset där kommminister W. Magnusson höll avfärdsbön. Prestaverande voro hem.-ägarna Rudolf Gustafsson och Håkan Nicklasson båda Boda. Den högtidliga akten i kyrkan inleddes med ps. 377: 1—3 varefter officianten kommminister Magnusson framträdde till bären och höll ett vackert griftetal med texten hämtad ur 5:e Moseboken 3: 24—25 samt förrättade jordfästningen. Kantor Adolf Adgård sjöng "Härlighetens morgon" varpå följde begravningsmässan och som avslutning ps. 345: 9—11. En stor menighet hade följt den avlidne på hans sista färd och många blomster nedlades vid graven. Tal hölls av fostersonen Alf Persson, Boda samt av arbetsförman Barkan Jansson, möbelsnickarna Oskar och Joel Jansson samtliga Markaryds köping, förrådsarb. Viking Jansson, Halmstad, chaufför Falkström, Halmstad och handl. Axel Nilsson, Tormansbygd.

Prenumerera på LT

ZOO i Laholm visar fantastisk vattenrevy

EN HALV MILJON LITER VATTEN I MANEGEN PÅ EN GÅNG.

En kanot på vattnet i Zoo cirkus.

Cirkus Zoo, Sveriges största, gästar på fredag Laholm — bara den saken är väl tillräcklig att åstadkomma en verklig folkvandring till vår stad. Ty cirkus och god cirkus är något som sydhallänningarna förstår att uppskatta mer än alla andra nöjen. Och att Brazil Jacks son Trolle Rodin, bjuder på en verkligt förnämlig cirkuskonst har vi sett av de översvallande recensionerna från framträdandena på andra håll i vårt långa land och inte minst i Berlin, där cirkusen i våras gjorde ett två månaders gästspel.

Vad har då Zoo att bjuda. Vi passar givetvis på att fråga turnéledaren **Henning Möller** om den saken, när han i går besökte Laholms Tidning. En hel del återgav vi ju redan i gårdagens tidning men det allra främsta är väl dock "Natt över Niagara" — en jättevattenrevy som för första gången visas i Sverige. Hur går det då till med en sådan historia?

— Vattnet får vi givetvis köpa från Laholms stad, berättar hr Möller. Detta fyller vi sedan i sju stora tankvagnar, som vi har med oss, var ooch en rymmande 80,000 liter, och när sedan tiden för vattenrevyn närmar sig, så pressas detta vatten av ett jättepumpverk in på scenen. Här har då byggts upp en bassäng bestående först av en vanlig pressenning och sedan av en gummipressenning. Denna bassäng blir mellan 2 och 2,5 meter djup och här blir det sedan olika framträdanden under en tidrymd av c:a 25 minuter. Vi har med oss simmarflickor, kanotister, sångare och mycket annat, sammanlagt medverkar 38 personer, Bara anläggningen har tagit två år att tillverka och är den första i sitt slag i Sverige. Men på kontinenten och i USA äro dessa vattenrevyer fantastiskt populära och det har de blivit även här i Sverige.

Men vi har mycket annat att bjuda, fortsätter hr Möller och vår djuruppsättning är något fantastiskt. 12 vita polarbjörnar, musikaliska sjölejon, sextio hästar, jätteelefanter och babyelefanter, indiska tempeloxar och mycket annat sevärt. I pauserna visar indiern Ahmed för första gången i Sverige sina giftkobror. Det kanske allra främsta slagnumret är Buffalo Billättlingen Captain Edvard Gray, som kommer med en äkta Vild West-pantomin kallad Hello Texas.

Så långt hr Möller. Men det finns oerhört mycket annat sevärt och vi skulle tro, att det är all anledning för sydhallänningarna att skaffa sig biljetter i god tid. Se f. ö. annonser i Laholms Tidning i dag och i morgon.

Laholm med omnejd för sextio år sedan.

Innehavaren av Pershögs restaurant annonserade i "Laholms nya Tidning" för lördagen den 2 september 1893:

"Pershög vid Båstad.

Söndagen den 3 September dans på dansbanan från kl. 4 till 11 e. m. God musik.

F. Meijer".

Val av riksdagsman för Höks härad skulle äga rum den 9 i samma månad. I tidningens två dagar förut utkomna nummer skrevs:

"Riksdagsmannavalet för Höks härad står för dörren. — — — Vi hafva redan tidigare framhållit vådorna af en venstervriden riksdagsmajoritet för att äfven nu behöfva upprepa desamma. Vi vilja blott ännu en gång vädja till valmännen att göra sin pligt mot fosterlandet genom att i valurnan lägga röstsedeln med namnet P. Hansson på Vallberga".

(Hans motkandidat var lantbrukaren A. G. Gyllensvärd på Fågelsång. Denne tillhörde det gamla lantmannapartiet, medan Hansson tillhörde det nya).

I samma tidningsnummer fanns en annons om godtemplarnes höstfest:

"I. O. G. T.

Allmänheten inbjudes till en Stor Höstfest, som skall hållas i Kungsgårdsparken söndagen den 10 dennes med föredrag af fröken Emilie Lindqvist från Eslöf m. fl. jämte musik och deklamation.

Samling sker vid stationshuset kl. 2 e m., då aftåget till festplatsen äger rum. Band à 15 öre säljas vid samlingen och vid parkgrinden.

Kaffe och läskedrycker tillhandahålles på platsen.

Logen Hoppets Bild."

(I januariartikeln visades, att 1 krona år 1893 motsvarade cirka 4.45 kronor enligt 1952 års penningvärde.)

Även nedanstående tillkännagivande lästes i nämnda nummer:

"Sprutöfning.

Allt vid stadens brandkår indelat befäl och manskap samt vattenkörningsskyldige kallas att möta vid Rådhuset tisdagen den 12 dennes kl. half 6 e. m. för öfning. Vattenkörningsskyldige skola medhafva fyllda tunnor. Samling tillkännagifves med lurarne.

Laholm den 4 September 1893.

Brandchefen."

(Bryggmästaren J. Frummerin var nyligen vald till brandchef.)

Till lärarinna vid Köpinge småskola i Laholms landsförsamling blef lärarinnan Anna Matilda Karlsson från Tönnersjö, utexaminerad från seminariet i Halmstad, antagen efter avlagt prov.

Detta meddelades i "Laholms nya Tidning" för den 9 september.

I samma nummer lästes:

Till förenade klockare-, kantors- och organisttjensten i Eldsberga pastorat hade vid ansökningstidens utgång anmält sig 29 kompetente sökande. — — — Flere af dem innehafva utom sina respektive organisttjenster äfven folkskollärare-, sånglärare- eller slöjdlärarebefattningar m. m. Sju hafva aflagt examen vid Musikaliska akademien i Stockholm, de öfriga inför musikdirektören vid domkyrkorna i stiftsstäderna."

Även i detta tidningsnummer annonserade innehavaren av Pershögs restaurant:

"Pershög vid Båstad.

Söndagen den 10 September anordnas en **Stor Slutfest.** Dans på dansbanan kl. 4—11 e. m. Musik af Engelholms sextett. En god häst, en velociped, ett fickur (Wienerguld), lamm och gäss m. m., inalles 25 presenter, bortskänkas. Numrerade biljetter à 50 öre.

Obs. Bortskänkandet kontrolleras.

Höstgille

hålles onsdagen den 13 September. Kaffe och god supé. Bal kl. 8—2. Musiken utföres af herr Hagelqvists gossextett från Engelholm. Kaffekonsert kl. 5—7 e. m.

Ett föl, värdt 75 kronor, bortskänkes vid detta tillfälle.

2 kronor personen. Alla tecknade deltaga i bortskänkandet.

F. Meijer."

Riksdagsmannavalet för Höks härad utföll sålunda, att Gyllensvärd valdes med 641 röster; hans medtävlare P. Hansson erhöll endast 230.

Rörande ett olyckstillbud å Pershög lästes i "Laholms nya Tidning" för den 12 i samma månad :

"Vid festen å Pershög sistlidne söndag hade infunnit sig en ovanligt storpublik; 800 biljetter voro sålda. Vid prisutdelningen hade så många personer tagit plats på den till restauranten hörande verandan, att denna, som blott hvilar på svaga pelare, brast under den stora tyngden, hvarvid menniskomassan störtade ned. Egendomligt nog skadades i nämnvärd grad blott en person, en dräng från Vestra Karup, dock ej lifsfarligt."

En så lydande tacksägelse publicerades i det ifrågavarande numret:

Till Herr M. Dahl, Kungsgården.

För den välvilja och det tillmötesgående, som Ni städse visat oss och vårt arbete, senast i söndags, då Ni hade godheten att ställa Eder park till vårt förfogande, anhålla vi att härmed offentligen få till Eder framföra vårt hjertliga tack.

Logen Hoppets Bild."

På förslaget till den ovannämnda befattningen i Eldsberga uppfördes i första rummet kantorn och organisten i Svedala J. B. Carlsson Stenhoff, i andra rummet musikdirektören D. E. Lindström i Göteborg, i tredje rummet kantorn och organisten i Fjälkinge J. A. Malmqvist.

I tidningens nummer för den 14 i samma månad annonserades:

"Höks härads Arbetareförening anställer

Höstfest med Bal

i Tivolipaviljongen härstädes söndagen den 17 dennes från kl. ½ 7 e. m. till kl. 2 på natten, och uppmanas medlemmarna att talrikt infinna sig.

Entrén per par är 1:50 kr., inberäknadt kaffe och te, som serveras. Anteckning för deltagande torde ske senast lördag middag hos undertecknad.

Laholm den 12 September 1893

Alb. Kollberg."

Sedan Kungl. Maj:t utnämnt kaptenen och regementskvartermästaren vid Hallands bataljon C. N. Österlund till kapten av första klassen, bestämde bataljonscefen, att han skulle bliva chef för Laholms kompani.

Detta meddelades i "Laholms nya Tidning" för lördagen den 23 september. Följande tisdag — med början kl. 9 f. m. — anställdes extra brandsyn i staden för att utröna, huruvida de vid den ordinarie brandsynen anmärkta bristfälligheterna i fråga om hus, eldstäder och brandredskap blivit ordentligt avhjälpta.

"Månadstorgdagen" därstädes — sista onsdagen i månaden — inföll den 27 september. I tidningens dagen därpå utgivna nummer skrevs:

"Månadstorgdagen härstädes i går gynnades af godt väder och var talrikt besökt. Tillförseln af nötkreatur var ganska stor, men omsättningen ringa, ehuru åtskilliga uppköpare hade infunnit sig. Endast bättre slagtdjur ronte afgång. Kalvar såldes för 60 à 70 kronor. Hästar gingo mest i byte; föl, som voro 4 à 6 månader gamla, såldes för 120 kr.

Råg torgfördes i ringa omfattning; för den begärdes 13 kr. per gammal tunna, men den såldes för 10 kr.

August Gynther.

— Jag skall ha pulpetpapper och dom här åtta böckerna inslagna tills i morgon, säger nioåringen när föräldrarna kommer hem vid 18-tiden. För sent att köpa papper! En ordentlig mor förser sig i god tid, hon vet ju att böcker skall slås in så här års. Men nu har mor glömt köpa papper och säger: — Söta barn, säg åt fröken att vi inte hann i dag! Men det går inte, ty föräldrarnas slarv gillas inte, det är ingen ursäkt. Kommer barnet utan sjukbetyg, blir inte ägodelar märkta och gymnastikpåsar sömmade, då stämplas barnet som slarvigt, även om försummelsen är mors.

(Pia i Sv. D.)

Gynna LT:s annonsörer

Duke lyckades slå rekordet 1.171 km/tim.

LONDON:

I strålande solsken men gropigt flygväder slog den berömde provflygaren Neville Duke på måndagen alla hastighetsrekord i flygning. Det amerikanska Sabreplanet ligger nu ett gott stycke bakom det brittiska. Rekordflygningen företogs med det röda Hawker Hunter-plan, som Neville Duke flugit många på senaste tiden, och när Duke efter avslutat rekordförsök flög in över sin aerodrom gjorde han tre kraftiga "segerrullningar" (Victory rolls).

Han visste ännu inte att han definitivt slagit rekordet, bara att hans instrument registrer. en medelhastighet av 725 miles i timman, dvs. 1.166 kilometer. Fyra timmar efter flygningen meddelades officiellt, att Duke uppnått 1.171 km/tim. Han nådde maximalhastigheten 1.189 km. under provet.

Predikoturer

Växtorps missionshus torsd. 19 pr. K. Persson, fred. 19 pr. B. Bondesson.

Knäred Betel torsd. 19,30 off. möte Ch. Berg, lörd. 19,30 bön, sönd. 14 off. möte Ch. Berg m. fl.

Far och son i våldsamt knivslagsmål. Med ansiktet fullkomligt sönderslitet efter ett våldsamt slagsmål med sin 40-årige son måste en 64-årig man i Asarum på lördagen forslas till Karlshamns lasarett, där läkarna lappade ihop honom med nio styng. Sonen hade kommit till faderns lägenhet i Stilleryd, varvid det uppstod ordväxling och så småningom slagsmål. Det blev hårda tag, och särskilt sonen tycks ha varit mycket aggresiv. Fadern lyckades få tag i en kniv, som låg på ett bord, just då han föll omkull på en soffa, och med ropet "Kom inte närmare", hotade han sonen. Denne tog emellertid ingen notis om detta utan kastade sig åter över fadern, var vid han skar sig i handen på kniven. Slutligen lyckades frun i huset skilja slagskämparna åt så mycket, att den gamle kunde fly och alarmera polisen. Då polismännen kom till platsen, var fadern så svårt sönderskuren att han var i omedelbart behov av vård, varför han fördes till lasarettet. Vem som börjat gruffet har ännu inte gått att utreda, emedan slagskämparna skyller på varandra.

Prenumerera på LT

Senaste nytt:

ADENAUER:

Ej våld för att fria östtyskarna

BONN i dag. (TT).

På officiellt håll i Bonn framhålles det, att konseljpresident Adenauer ingalunda menade att det skulle begagnas våld för att befria de 18 miljonerna östtyskar, som han nämnde i sitt tal för några dagar sedan. Befrielsen skulle ske på rent humanitär väg.

Fransmännen oroliga.

PARIS i dag. (TT).

Adenauers stora valseger har väckt stora farhågor i Frankrike där man tror att Västtyskland kommer att bli USA:s starkaste fäste i Europa och föremål för en speciell omtanke av USA. Detta kommer främst till uttryck i de syrliga presskommentarerna.

Adenauers seger blir kommunistutrensning

WOLLVEBER TAR ITU MED "SYNDABOCKARNA".

GÖTEBORG i dag.

Kommunisternas fullständiga nederlag i de västtyska valen väntas leda till nya utrensningsaktioner i partikadrerna på båda sidor om järnridån, meddelar HT:s berlinkorrespondent. Den västtyske kommunistledaren Max Reimann har redan offentligt erkänt partiets ansvar för misslyckandet. Han skall under den kommande veckohelgen tillsammans med höga partifunktionärer i båda zonerna inställa sig på ett "aktivistmöte" i Östberlin, där han får stå till svars inför bl. a. "röde gestapochefen" Wollveber. Den officiella östtyska radion har klandrat partiets valtaktik på ett sätt som låter förmoda att även SED-ledningen i östzonen får släppa till syndabockar vid en kommande utrensning.

Fler enskilda vägar kan få allm. underhåll

I sitt förslag om förenklad och friare anslagsteknik för väg- och brobyggen och uppdelning av de allmänna vägarna på endast två slag — riksvägar och länsvägar — ifrågasätter väg- och vattenbyggnadsstyrelsen om inte länsorganen bör få bedöma i vilken omfattning ett läns medelstilldelning till länsvägarna bör användas till nybyggnads- eller ombyggnadsarbeten.

Med nuvarande bundenhet vid olika anslagsändamål har det visat sig att den procentuella fördelningen på ny- och ombyggnadsarbeten blir väsentligt olika inom skilda län. I sydsvenska län är anslagsdelen till nya företag liten, medan den i norrlandslänen utgör en väsentlig del av den totala investeringen. Denna bundenhet har i synnerhet i de sydligare länen medfört att en förändring av enskild väg till allmän måste skjutas på framtiden av brist på medel, om ej intressenterna själva betalar iståndsättningen. Hade uppdelning av länets anslagsmedel inte skett torde det funnits större förutsättningar att inom rimlig tid få medel till iståndsättningsarbeten.

Om en bygd har en allmän väg som är så dålig att den inte tillgodoser transportbehovet kan kravet på förbättring av denna jämställas med behovet av ny väg i en bygd som saknar väg. Länsorganen bör då få pröva vilket behov som är mest angeläget.

Under 1952 uppgick de statliga väg- och broinvesteringarna till sammanlagt cirka 246 milj. kr. Inom Hallands län användes 2,6 milj. kr. till riksvägar och 4,2 milj. kr. till länsvägar, bygdevägar och ödebygdsvägar. Av sist nämnda belopp gick 3,9 milj. kr. eller 93 proc. till ombyggnad och 0,3 milj. eller 7 proc. till nyanläggningar.

På BIO

Centrum: Olympiska spelen i Helsingfors.

Det tillhör förvisso inte det lättaste att spela in idrott så att det blir en trevlig och fängslande underhållning men just därför måste man ge de finska filmmän, som står bakom olympiafilmen, de allra bästa lovord. Den hade i premiär på Centrum i går kväll och går för sista gången i kväll. Någon utförlig presentation skall vi inte ge, det räcker faktiskt att konstatera, att filmen säkerligen ger ännu mer än om man själv hade varit med hela tiden. Spännande finaler och fascinerande strider avlöses då och då av den vackra finska naturen. Och man får se mycket av vår tids stora idrottsmän från Nurmi med olympiafacklan till Zatopeks fantastiska lopp som gav honom tre guldmedaljr — en film för alla som äro aldrig så lite intresserade av idrott.

Biograferna i Vallberga och Växtorp

presenterar denna vecka den nya svenska filmen "Hon kom som en vind" med Åke Grönberg.

En alldeles förtjusande svensk film. Den är riktig. Det är skildrat med öm ironi och vemodig förälskelse både i Herbert Grevenius kvicka dialog och i Hampe Fastmans regi, som visar upp mängder med roliga iakttagelser. Man önskar den filmen all framgång, eftersom det är en av de få verkligt äkta svenska filmerna på senare år. Dessutom är det en riktigt rolig film.

Se annons i tisdagsnumret!

Hishults biograf

ger i morgon torsdag den uppmärksammade svenska filmen "Han glömde henne aldrig" med Anita Björk och Sven Lindberg i de bärande rollerna samt f. ö. med många kända och framstående svenska aktörer. Det är en film som går direkt till hjärtat, en frisk och romantisk sak, som bjuder på en intressant handling och ett mer än vanligt äkta spel. Den som vill njuta av en trevlig bioafton bör inte försumma tillfället.

Jordbrukets Föreningsrörelses intervjuserie

"Det har varit nödvändigt med sammanhållning hittills och än mera blir detta fallet i framtiden"

7 km söder om Sölvesborg i Lister-Mjällby kommun ligger Kommunalordförande Olof Thomassons gård Lörby på 115 hektar, vilken tillhört släkten sedan 1750.

Olof Thomasson är föreningsrörelsens främste representant i Blekinge och har dessutom ett stort antal kommunala uppdrag. Han är bl.a. v. ordf. sedan starten i Lantmännens föreningsnämnd, ledamot i Lantbruksförbundets styrelse, ordförande i Blekinge-Kronobergs Centralföreningars Förbund och Mejeriförbundets Förvaltningsråd, v. ordförande i Kristianstad—Blekinge Slakteriförening och Lantbruksnämnden i Blekinge samt verkst. dir. i Sölvesborgsortens Lagerhusförening.

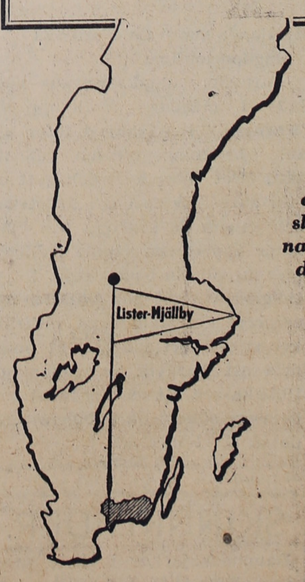

"Föreningsrörelsen, den ekonomiska och fackliga, är jordbruksnäringens ryggrad", säger Olof Thomasson. "Utan denna sammanhållning vore jordbrukarna slagna till slant i vårt starkt närings- och intressegrupporganiserade samhälle. Jordbruket är nu en mycket rationaliserad näring, varför det vore otänkbart för den enskilde bonden att undvara våra anläggningar av olika slag. De är nödvändiga komplement till de enskilda gårdarna, och är helt enkelt en del av dem. Det har varit nödvändigt med sammanhållning hittills och än mera blir detta fallet i framtiden. Efter kristidens knapphet på varor kommer vi nu in i en tid med en liten, men dock överproduktion. Klimatet har hårdnat. Vi måste alla besjälas av vilja till sammanhållning och

...ingen får eller kan med heder undandraga sig ansvar för det gemensamma bästa."

Sport när och fjärran

Carnera nu yankee

NEW YORK (AEP)

Primo Carnera, exvärldsmästaren i boxning, numera stor stjärna i fribrottning har blivit amerikansk medborgare. Carnera skall med årets slut träda tillbaka från den aktiva idrotten; han har då tjänat tillräckligt med pengar och skall i fortsättningen ägna sig åt affärsverksamhet.

Valdez — Ten Hoff

MILWAUKEE (AEP): Kubanen Nino Valdez, som för någon tid sedan så överraskande besegrade Ezzard Charles skall boxas i oktober i Milwaukee. Hans motståndare blir den tyske boxaren Hein Ten Hoff. En promotor har garanterat 50,000 dollar som gage för båda boxarna.

Turpin reser den 16 september

LONDON (AEP): Tillsammans med sina bröder Dick och Jackie och med managern Middleton anträder Randolph Turpin den 16 september sin resa till Amerika där han med Carl Olson som motståndare skall boxas om VM-titeln i mellanvikt. Den brittiske boxaren reser med lyxångaren "Queen Mary". Enligt kontraktet får han inte flyga.

Amerika har ny ung tennisstjärna

NEW YORK (AEP): Bob Perry heter en ung spelare som de amerikanska tennisexperterna vänta sig mycket av. Han besegrade i en turnering i Nassau ingen mindre än Gardney Mulloy med 9—7, 1—6, 6—4. Den unge mannen har fått sin begåvning i arv; hans far är den gamle mästaren Fred Perry.

Snabbe Borchmeyer infångade tjuv

FRANKFURT AM MAIN(AEP): Den förre tyske sprintern Erich Borchmeyer äger en liten sportaffär i Frankfurt. För några dagar sedan kom en 14-årig pojke in i affären och ville köpa några sportgrejor, bland dem en liten yxa. När Borchmeyer böjde sig för att draga fram ett par fotbollsskor, slog pojken honom med yxan i huvudet. Borchmeyer var yr bara ett ögonblick. Han satte i full fart efter den flyende pojken. Redan efter några hundra meter var han i kapp den ungdomlige rövaren som han överlämnade till polisen.

Operation "övertalning" har nu inletts

PANMUNJOM (TT — AFP).

Den första kontingenten "ovilliga" kinesiska krigsfångar transporterades på tisdagen från FN:s fångläger på ön Cheju till den neutrala zonen i Korea där de skall ställas under indisk övervakning.

Därmed inleds "operation övertalning". Fångarna — sammanlagt 1,891 man — har vägrat att låta sig återsändas till sitt hemland och enligt stilleståndsavtalet har de nordkoreanska och kinesiska myndigheterna rätt att söka förmå dem att ändra uppfattning.

Idel kända förare till Skåneloppet

Engelsmännen Dudly-Ward, Geoffery Monty, Phil Webb och Harry Bostock — alla kända från fjolårets Skåneloppet — är nu klara till start även i årets tävling, som går på söndag.

Dudly-Ward, huvudklassens fjolårssegrare, har sedan vi såg honom i fjol, ytterligare lagt segrar till sin meritlista från förda TT-lopp. Vi kan då nämna hans dubbelseger i Djurgårdsloppet i Finland, där han vann båda klasserna 350 och 500, och även slog banrekordet — som han själv satte under 1952 års tävling, då han även tog hem segern i stora klassen. Årets Hedemora-lopp gav Dudly-Ward en tredje plats i prislistan, efter så goda förare som K. Kavanagh och Mc-Intyre. Efter hans goda insatser i tävlingar kan vi med gott samvete säga att Dudly-Ward tillhör den bättre TT-eliten bland privatförarna.

Geoffery Monty — som under fjolårets Skåneloppet var närmaste man över mållinjen efter den fenomenalt finkörande tysken Wunsche — kommer i år att deltaga i två klasser.

En stark aspirant på seger i Skåneloppet, är väl den från fjolårets tävling friskt körande Phil Webb, som under 19 varv i stora klassen slogs med den slutlige segraren om ledningen. Ward och Phil Webb ledde lika många varv under den tid Webb var med — men på 19 varvet då Webbs bensin av okänd anledning tog slut fick den djärve engelsmannen ge upp och bryta.

Dessa nämnda förare har bildat sig ett s. k. privatstall och vill ogärna skilja sig, när de tar ut på sina turnéer. Som lite manager för sällskapet tjänstgör den medtävlande Harry Bostock, som i Skåneloppet startar i 500-klassen på sin Triumph GP.

Laguppställningen avgjord med duell på Palermos torg

En meningsdifferens angående laguppställningen för nästa söndags seriestart mot Hasse Jeppsons Napoli avslutade Palermos ordf. prins Lanza Trabia genom att utmana klubbens styrelsemedlem baronen Alu till en sabelduell. Den utspelades på ett av stadens stora torg i morgongryningen. Fäktarna kämpade med naken överkropp. Segern gick till prins Lanza som skadade motståndaren i högra överarmen.

Emil Zatopek är bättre än någonsin

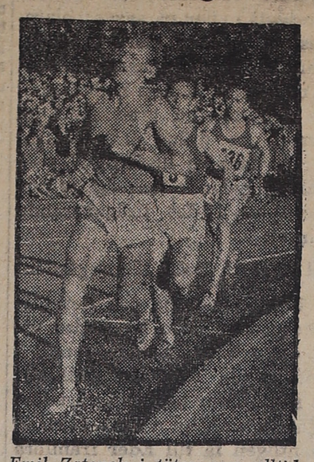

Emil Zatopek i täten som alltid.

PRAG. (AEP)

Emil Zatopek har i Bukarest visat att han också nu är den oemotståndlige löpare som dominerar varje lopp han deltar i. När han besegrade den ryske tempolöparen Kuts ledde denne ibland med 100 meter. Men Zatopek tog honom i spurten. Han verkade snabbare än någonsin tidigare.

"Detta stämmer", svarade Zatopek glad på en fråga. "Jag har arbetat hårt för att kunna bättra på min spurt. Det var inte lätt ty jag led i våras av ischias och jag måste då vila ett tag. Men nu känner jag mig i fin form och jag hoppas att kunna pröva några världsrekord som jag gärna skulle vilja ha."

Visserligen sade Zatopek inte vilka rekord han menade. Men det är känt att han gärna vill komma åt svensken Häggs rekord på 5,000 m. Dessutom tror Zatopek att han skulle kunna sänka rekordet på 10,000 m. under 29 minuter. Han kommer inom kort att göra nya rekordförsök.

Extrasammanträde med FIM om motortävlingsolyckorna

Den senaste tidens svåra olyckor i motortävlingar har föranlett internationella motorcykelfederationens (FIM) tävlingskommitté att hålla ett extra sammanträde i Paris den 9—11 oktober. Åtgärden betecknas som i sitt slag sensationell då det aldrig tidigare i FIM:s historia förekommit frågor så viktiga att det orsakat sådana extra sessioner utöver de årliga.

Nordens ende deltagare i parismötet och en av initiativtagarna är direktör Axel Lövström i Malmö.

— Vad konferensen kommer att resultera i är ovisst, säger han, men en del åtgärder skall jag peka på, vilka i några fall säkert blir genomförda med snabb verkan. Man kan t. ex. tänka sig sänkning av oktanvärdet hos bränslet eller att minska cylindervolymen på motorerna. Sedan kan man genom särskilda anordningar på banorna hindra förarna från att uppnå höga hastigheter på vissa riskabla avsnitt och kombinerade tävlingar kan förbjudas så att ej längre bilar och motorcyklar tillåtes köra vid samma tävling. Bilarna avsätter nämligen gummi vid inbromsningen vilket är farligt för motorcyklisterna. Och slutligen kan man också tänka sig som en förebyggande åtgärd att sovra deltagarna noggrant så att man slipper blanda snabba och långsamma ekipage, vilket skulle betyda mindre omkörningar. I vilken mån en sådan åtstramning kommer att få efterverkningar för de svenska TT-loppen är väl ännu för tidigt att säga något om, men att det blir sådana återverkningar är rätt givet. Även engelska TT på Isle of Man, de förnämsta av alla hastighetstävlingar, befinner sig i farozonen, slutade direktör Lövström.

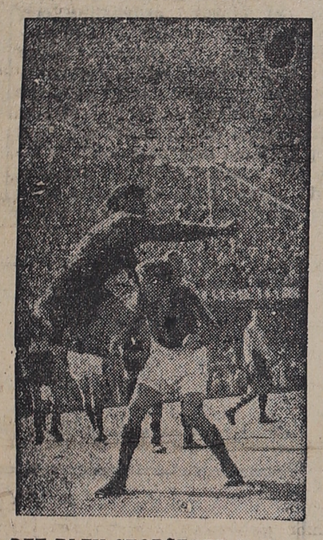

DET BLEV STORSEGER för Djurgården med 6—0 över Elfsborg på Råsunda på söndagen. — Elfsborgsmålvakten I. Haraldsson boxar här bort bollen framför Hasse Andersson.

Markaryds-bygden

Laholms Tidnings lokalredaktion: Markaryd, Villagatan
Redaktör Sven B. Jönsson. Tel. 150.

MHF:a märkesprov i Markaryd.

Södra Sunnerbo MHF-avdelning hade i lördags och söndags anordnat märkesprov på skolgården i Markaryd. Provtagningen hade samlat inte mindre än 27 deltagare av vilka 17 klarade sig. Den kortaste körtiden hade Erik Petersson, Traryd, som avverkade det hela på 3.12 min. körtid o. 3.22 min. sammanlagd manövertid. Manöverprovet omfattade 12 olika moment. Kraven var en sammanlagd manövertid av 12 min. för brons och 8 min. för silver. De bästa i tävlingen blev: 1) Erik Petersson körtid 3.12, manövertid 3.22. 2) Hans Engdahl, Markaryd körtid 4.21, manövertid 6.16. 3) Gunnar Persson, Markaryd körtid 5.14, manövertid 6.49.

På lördagskvällen hade MHF-avdelningen möte varvid man behandlade frågan om bildandet av flera avdelningar inom nuvarande avdelnings arbetsområde. Förslaget kom från huvudorganisationen som ville förorda separata föreningar för Markaryd, Ströms näsbruk-Traryd, Hamneda. Mötet beslutade att bordlägga ärendet för att diskuteras vid ett annat möte men man uttalade sig i huvudsak för att behålla den nuvarande organisationen. Namnet på föreningen meddelar att verksamhetsområdet är Södra Sunnerbo.

Ordföranden redogjorde för de nyligen anordnade märkesproven i Strömsnäsbruk där snabbaste körtiden blev 4 min. och 51 sek. Ordf. redogjorde även för förhandlingarna vid distriktsmötet i Värendseke och kunde han meddela att 5 nya medlemmar vunnit inträde i föreningen.

Flera stölder i Markaryd.

Under måndagens cirkusföreställning i Markaryd ägde flera stölder rum. Inbrott gjordes i en fastighet när de inneboende var på cirkusföreställningen. Tjuven beredde sig tillträde till fastigheten genom att använda sig av en falsk nyckel. Väl inkommen i bostaden hade han tagit med sig tre portmonnäer med inneliggande pengar tillsammans omkring 150 kr. Då tjuven sedan avlägsnat sig från fastigheten hade han låst igen. En damcykel, som var i det närmaste ny försvann från sin parkeringsplats i närheten av cirkusområdet och från en motorcykel som även stod parkerad i närheten av cirkusen försvann en del skinnkläder. Polisen är kopplad på stölderna och man hoppas att den skyldige snart skall vara fast.

Furuvikare svårt bränd i Markaryd

Som Laholms Tidning i en stor del av sin upplaga i går kunde meddela, ägde natten mellan måndag och tisdag en svår olycka rum på Markaryds järnvägsstation varvid en ung man från Gävle, tillhörande Furuviks ungdomscirkus, blev mycket svårt bränd.

En del personal från Furuviks ungdomscirkus, som gästat Markaryd, höll just på med lastning på bangården för avresa till Ljungby, och efter verkställd lastning hade man backat ut tågsättet på ett spår längre ut på bangården.

På taket till en av vagnarna hade några ungdomar tillhörande cirkusen placerat sig, och en av dessa, 18-årige Hans Hedlund, bördig från Gävle, råkade då han reste sig upp, komma i kontakt med den elektriska ledningen och fick en strömstyrka på 16,000 volt genom kroppen. Hedlund störtade till marken och skadade sig även i fallet.

I medvetslöst tillstånd fördes han till Ljungby lasarett. Tillståndet betecknas som mycket allvarligt, och utgången är oviss.

Strålande succé för Furuviks ungdomscirkus.

Furuviks ungdomscirkus spelade i måndags kväll upp sin 'Karneval" i Markaryd inför ett till bristningsgränsen fullsatt tält. Det blev kort och gott en stor succé för de unga artisterna och genom de kraftiga och ihållande applåderna visade publiken mer än väl sin begeistring. Då vi tidigare vid ett par tillfällen recenserat föreställningen inskränker vi oss kort och gott att meddela att Furuvik är välkommen tillbaka och att så blir fallet torde vara säkert då publiken visade så stort intresse.

Nära 25,000 på tolv rätt

STOCKHOLM. (TT)

Tipsresultatet för den 6 september blev att på stryktips 17 vinnare med 12 rätt får var och en 24,814 kr, 475 med 11 rätt 888 kr, 5,825 med 10 rätt 72 kr.

På siffertips får en vinnare med 4 rätt 26,027 kr och 84 med 3 rätt 154 kr.

På pooltips blev odds: pool 1 67, pool 2 521, pool 3 222, pool 4 58, pool 5 131.

Flamingo åter till Europa

BREMEN (AEP): Det kända brasilianska laget Flamingo kommer nästa vår åter till Europa. Laget skall den 16 maj spela i Bremen och i anslutning därtill är ytterligare matcher planerade i Tyskland och Frankrike.

Växtorps Bois.

Pojklaget tränar i kväll. B-pojklaget match söndag.

"Spänst"-Svensson 50 år:

Idrotten av i dag bäres ej upp av samma idealitet som tidigare

Hallands och Falkenbergs främste idrottsman genom tiderna har fortfarande två svenska rekord

Den svenska idrottsrörelsen bärs inte upp av samma brinnande idealitet i våra dagar som den gjorde för bara ett par decennier sedan. Nu är allting mera tillrättalagt för ungdomen och såväl myndigheter som företag och enskilda stimulerar idrottsutövarna. Våra dagars ungdom ser mera realistiskt på idrottsutövningen, vilket kanske främst skymtar fram i det förhållandet att man ofta skaffar sig ett yrke just genom idrotten. Sådant förekom mycket sparsamt förr i tiden.

"Spänst"-Svensson gör sitt legendariska rekordhopp vid olympiaden i Los Angeles 1932.

Det är Falkenbergs mest namnkunnige idrottsman, Erik Svensson, med smeknamnet "Spänst", som fäller dessa omdömen, när vi inför hans femtioårsdag i morgon gör ett besök i hans vackra hem vid Anders Anderssons väg.

Med detta vill jag inte ha sagt, att idrotten inte har sin stora mission, nu kanske viktigare än någon gång tidigare. Idrotten danar sin utövare både andligt och fysiskt. Kamratskap och sammanhållning är ett av idrottens adelsmärken. Och internationellt sett betyder idrotten oerhört mycket när det gäller att sammanföra folk av olika nationer. Idrotten rätt utövad är med andra ord en fredsbevarande faktor att räkna med.

Håller fortfarande två svenska rekord

Erik "Spänst"-Svensson började idrotta mycket tidigt. Hans intresse väcktes redan 1912, då han bara var nio år gammal. Han läste om de svenska framgångarna vid stockholmsolympiaden. I hans egen paradgren — trestegshopp — belade förresten svenskarna de tre första platserna.

Sin största triumf firade "Spänst"-Svensson vid de tionde olympiska spelen i Los Angeles 1932. Han erövrade då silvermedaljen i tresteg genom att hoppa 15,32 meter. Det rekordet stod sig som svenskt rekord ända till 1948 års olympiad. Då var det en kollega, norrlänningen Arne Åhman, som en vacker augustidag vid Londonolympiaden hoppade 15,40, vilket då innebar svensk guldplacering.

Ingen skall emellertid tro att "Spänst"-Svensson är ledsen, när hans gamla rekord ryker all världens väg. Nej, han gläds med segrarna. Och han kan göra det med gott samvete, då han vet vilket oerhört hårt arbete det ligger bakom prestationer som dessa.

Dessutom har "Spänst"-Svensson fortfarande kvar två svenska rekord, vilka båda firar 20-årsjubileum nästa år. Det ena rekordet gäller längdhopp, där hans rekordnotering lyder på 7,53 och sattes redan 1934. Det andra rekordet är visserligen bara inofficiellt men inte dåligt för det. Det gäller stående tresteg, som han innehar på goda 9,72.

I detta sammanhang kan man ju också tala om, att "Spänst" fortfarande har kvar hallandsrekordet i löpning 100 meter på prydliga 10,9. Däremot fick han släppa ifrån sig hallandsrekordet på 200 meter. Det löd på 22,6, men putsades i våras av FIK:s lovande Erik Johansson, som passade på att klippa bort inte mindre än tre tiondedelar.

Sjukdom hindrade 3:dje olympiadeltagandet.

"Spänst"-Svensson har representerat Sverige och Falkenberg vid två olympiader, nämligen i Amsterdam 1928 och Los Angeles 1932. Den största framgången under hela hans idrottstid var utan jämförelse silverplatsen i Los Angeles.

Här gjorde han emellertid ytterligare en förnämlig insats, som han själv sätter mycket högt. Han blev nämligen fjärde man i längdhopp på 7,41.

I Amsterdam ställde han inte upp i tresteg, men belade i stället sjunde platsen i längdhopp.

Det var på vippen att "Spänst" även hade fått uppleva sin tredje olympiad. Han var nämligen uttagen i tresteg till Berlin-olympiaden 1936. Han hade förberett sig synnerligen väl och man räknade faktiskt med medaljplats. Strax före olympiaden var han emellertid oförsiktig efter en träningskväll ute på Falkenbergs idrottsplats. Svett och varm slog han sig ned på den saftiga gräsmattan för att vila. Gräset var fuktigt och eftersom han låg ganska länge, renderade detta honom en besvärlig ryggskada, som band honom vid sjuksängen under en månads tid och spolierade såväl hans egna som idrottsförbundets planer.

Det är också sjukdom som gjort att "Spänst" numera helt har fått lägga av med idrotten. Han ådrog sig för något år sedan en besvärlig magsjukdom och undergick en allvarlig operation, som glädjande nog avlöpte lyckligt. Men efter den betan har han inte vågat ta på sig träningsoverallen på nytt, och själv tror han att han även i framtiden är avsågad från aktivt idrottsutövande.

Aktiv i mer än 15 år

Inte bara med ålderns rätt kan "Spänst" dra sig tillbaka från idrottens vädjobanor med den äran. Han kan också peka på en synnerligen lång tid som aktiv idrottsman. Under cirka 15 år tjänade han troget de föreningar han representerade.

Sin bana som idrottsman började han i "Tändsticksstaden" Jönköping. Här kom han tidigt med KFUM, som har vittutgrenad verksamhet här och som också tagit upp idrotten på sitt program. Inte minst vid KFUM:s sommarhem utanför staden, Kaptensbo, bedrives en livlig idrottsverksamhet.

Han representerade därefter gamla ärorika Tord, Jönköping, en förening som på den tiden var den tongivande i Småland. Under seminarietiden representerade "Spänst" Mariehov. Så kom år 1930, och "Spänst" sökte sig till Falkenberg. Han antogs som extra lärare och avancerade så småningom till ordinarie. Samma år gick han med i Falkenbergs IK, vars främste aktive han varit genom tiderna.

"Spänst" är fortfarande med i FIK och han följer med intresse all idrott. Han hoppas givetvis att hans förening under så många år skall gå en ny storhetstid tillmötes. Förutsättningar saknas sannerligen inte, menar han.

Att "Spänst"-Svensson blivit legendarisk inte bara i hemstaden utan bland all Sveriges idrottsungdom, är nog inte för mycket sagt. Han har gjort en utomordentligt fin reklam för sitt land. Han har också gjort Falkenberg namnkunnigt i långt vidare bemärkelse än vad någon annan lyckats med. Ifråga om berömmelse tävlar han framgångsrikt både med Tullbron och Skrea strand.

Jag följer givetvis idrotten med mycket stort intresse, säger "Spänst" och jag blir alltid varm om hjärtat, när det går bra för någon av våra egna. Detta betyder emellertid inte, att jag inte också uppskattar de prestationer, som idrottsutövare av andra nationaliteter lyckas prestera.

Kontakten med mina kamrater från idrottstiden uppehåller jag också, även om det blir mera sparsamt man strålar samman. Jag blev ju så kallad "Stor grabb" redan 1932, och samtliga som har den titeln är organiserade i en särskild förening. Vi brukar ha en sammankomst varje år i samband med SM i friidrott. Vidare ger föreningen ut ett litet föreningsblad, genom vilket man håller kontakten

"Spänst"-Svensson och minste son.

På tapeten

Det rör sig på idrottsfronten i södra Halland och inte minst det värvningsrykte, som HD häromdagen släppte ut om Vilson i LBK tycks ha förargat den andra Halmstadsdraken HP alldeles förskräckligt. Varför skulle det annars behövas två av dess mest framstående skribenter för att strax efter varandra skälla på kollegan? HP har förstås aldrig någonsin själv gett publicitet åt något värvningsrykte? Men vi måste ju vara glada över att Vilson vill stanna i LBK i Laholm — han trivs alldeles ypperligt i bägge delarna. Och fotbollslaholm trivs mycket bra med att ha åtminstone en verklig storskytt bland sina spelare.

Men hade eventuella värvare sett LBK:s insatser i Trönninge i söndags så hade det säkerligen inte blivit någon fråga om värvning. Ty enligt vad spelarna själva omtalar, så var deras insats bedrövlig. Det var en sådan dag, då ingenting ville lyckas — inte ens för Vilson. Och det onödiga nederlaget kostade LBK serieledningen, som i stället överlämnades till Hishult. Men hur länge detta lag får behålla ledningen är väl inte så lätt att säga — kanske den tar slut redan på söndag när de båda lagen skall mötas i Laholm. Sist detta hände var i finalen om Laholms Tidnings cup och då vann ju som bekant LBK ganska lätt. Men nu tycks Hishult ha råkat i en helt annan form och därför blir det säkerligen en mycket spännande historia.

Men LBK:s nederlag samtidigt som LIF mot förmodan slog Hallandia och Växtorp klippte till Start gör, att serien är mer spännande än någonsin. Nu har Hishult 9, LBK, LIF och Hallandia 8 samt Rydö och Start 7 poäng. Allt kan sålunda vara någorlunda klart, att Veinge kommit i allt för hårt sällskap och väl torde få svårt att klara sig ifrån bottenplatsen, allra helst som laget nu har först Hallandia och sedan bägge Laholmslagen både hemma och borta.

I trean däremot ser det redan nu ut som om segern skulle bli en uppgörelse mellan Skottorp och Skogaby. Bägge har dragit ifrån betydligt i tabellen och först den 27 september och 4 oktober när de båda skall möta varandra kommer det väl att utkristalliseras, vilket av dem som skall ha de största chanserna. De övriga har väl redan förlorat för mycket poäng för att kunna hota — det skulle i så fall vara Ränneslöv, som har en chans.

Det har redan blivit full fart på orienteringssäsongen, som tycks bli allt längre för vart år som går. LIF har redan med mycket gott resultat avverkat två tävlingar där man själv varit med som arrangörer, dels Laholms Tidnings och LIF:s propaganda, dels sin egen landsdelstävling. Båda gick i det utmärkta terrängpartiet söder om Knäred. Nu återstår det bara att ge sig ut på andras tävlingar och härvidlag gjorde LIF en god start på Halmstads OK:s propaganda i söndags då särskilt Valfrid Göransson som fick en fullträff.

Rätt mycket i skymundan verkar Laholms kanske främsta sportgren — tennis. Laholm har goda förmågor men någon riktig publiksport har tennis tydligen svårt att bli här i staden. Men annars så har laholmarna med herrar Ingvarsson och Ragnemalm i spetsen gjort ypperliga insatser för vår stads tennisära. Och i söndags avgjorde laholmarna en segsliten strid med Hyltebruk och erövrade för alltid det gamla vandringspriset. Men det satt hårt åt och det behövdes nio matcher innan det hela var klart.

En annan sportgren, som hade premiär i större sammanhang här nere i söndags var pistolskyttet där Laholms Pistolskytteklubb stod som arrangör för DM. Denna tävling blev synnerligen lyckad och gick av stapeln ute i kanten av Hökafältet. Visserligen blev det inga framgångar för arrangörsklubben men intresset för den trevliga sport, som heter pistolskytte fick ett gott handtag och det var ju nästan det viktigaste. **Cel.**

Vi kan nu visa Eder
en hel del av höstens nyheter i **Kappor, Klänningar, Klänningstyger, Hattar.**
YNGVE OLSON, Markaryd
Tel. 68.

FLICKKAPPOR
i käcka modeller och färger. Kappor som mammorna gillar.
Kappor som flickorna vill ha dem.
YNGVE OLSON, Markaryd
Tel. 68.

SKINNKLÄDER.
Dammockajackor i bästa persian eller getmocca.
Priser 150—175 kr.
Bruna, gröna, grå, vinf .
YNGVE OLSON, Markaryd
Tel. 68.

Ett parti bruna
Velvetinjackor,
goss-, yngl.- och flickstorlekar till **extra lågt pris.**
Prisex.: 10—12 år 24:—.
OBS.! Helfodrade.
YNGVE OLSON, Markaryd
Tel. 68.

Nytt och flytt

Dagens namn
AUGUSTA.

Solen går upp kl. 5.30 och ned kl. 18.47.

Morgondagens namn:
TORD.

Solen går upp kl. 5.33 och ned kl. 18.44.

Dagens dikt:

Somrarna som svalor fara
sländkort är vår ungdomstid —
låt oss dröja i den klara
eftersommarn hemmavid.
Heta kuster må vi gästa,
tumla oss i fjärran glans —
hemmavid är dock den bästa
hamn vi angjort någonstans.

Misstänkt

Han satt i sin fästmös rum och väntade på henne. Då hon äntligen kom in, sade han lugnt:

— Säg mig, Ida, när jag gav dig den där papegojan på din födelsedag, då kunde den inte säga ett ord?

— Nej, men varför frågar du så, lilla Axel?

— Och det finns ingen annan flicka här i huset än du?

— Nej.

— Och papegojan har icke varit ur rummet? . . . . . .— Nej. Men säg mig käre Axel, varför frågar du så?

— Det får du förklara för mig. När jag kom in i ditt rum, satte jag mig i soffan och tog fram ditt porträtt och kysste det, skrek papegojan:

— Nej, inte så, Arthur, det kunde komma någon.

Lyckligt slut

Den gamle översten berättade sina minnen. Det var efter en bättre middag, och översten skildrade hur han stått öga mot öga med en sårad lejoninna. Just då kom hovmästaren in och meddelade att översten söktes i telefon. Han försvann och återkom efter tio minuter. Då hade han totalt glömt bort vilken av sina favorithistorier han underhållit sällskapet med.

— Nå, hur gick det? undrade en av åhörarna. Hur lyckades ni klara av situationen?

— Tja, sade översten, jag kysste henne och sedan gick vi ut och superade!

Kortare cigarretter - ökad produktion

PRAG (AEP).

Den statliga tjeckoslovakiska tobaksindustrin Orova tillverkar nu ett nytt cigarrettmärke som enligt planbyråns beräkningar skall öka den tjeckoslovakiska industriproduktionen, meddelar tidningen Lidova Demokracie. Den nya cigarretten är en tredjedel kortare än vanliga cigarretter. Industriarbetarna tar nu alltför långa rökpauser, men det är omöjligt att helt förbjuda sådan maskning. Omfattande propaganda för den nya cigarrettsorten har satts i gång och det beräknas att rökpauserna inom företagen kommer att minska med omkring 20 procent när arbetarna röker kortare cigarretter. Landet kommer då att vinna 2,5 miljoner arbetstimmar under ett år, tillägger Lidova Demokracie.

Var femte motorförare drar sig inte för att köra om där sikten är skymd. Det är livsfarligt. Sakta in och håll till vänster vid kurvor och backkrön.

PRENUMERERA
på LAHOLMS TIDNING

TAG KONTAKT MED HERMODS

Ritas liv filmas

HOLLYWOOD (AEP)

Den nyaste sensationen i filmens huvudstad är att Rita Hayworths liv och leverne med alla makar, däribland Orson Welles och Ali Khan, skall filmas. Den kände manuskriptförfattaren och producenten Joseph L. Mankiewicz är nu färdig med sitt opus och han förhandlar med två filmbolag om inspelningen. Betecknande nog blir det inte Columbia-bolaget, som i sitt stall äger Rita Hayworth genom oupplösbart kontrakt, som får filmmanuskriptet utan ett av de stora konkurrerande bolagen. Det händer sällan att någons liv filmas under livstiden, Rita med sina några och trettio år blir emellertid säkert den yngsta stjärna som denna utmärkelse vederfares. Det är redan klart att James Mason skall spela Ali Khan och det är inte alls uteslutet att Orson Welles åtar sig att spela sig själv i filmen om Rita. Den stora hemligheten och kanske också det största bekymret är vem som skall bli Rita Hayworth i denna film.

Talarblomster

Här har plattheten nått sin höjdpunkt . . .

Den föregående talaren ville genom sin av gift och galla dikterade framställning såra mig, men därunder har han mycket smärtsamt trampat sig själv på svansen.

— — —

Hela detta antagande är endast en skimrande såpbubbla, som man blott behöver känna på pulsen för att märka, på hur klena fötter det står.

Kraftig nedgång i fiskexporten

Under årets 7 första månader har från Sverige utförts sammanlagt 27,431 ton färsk fisk, skaldjur samt fisk- och skaldjurskonserver mot 36,870 ton motsvarande tid förra året. Värdet av exporten uppgår hittills i år till 20,117,000 kr mot 26,196,000 kr i fjol.

Exporten av färsk sill, skarpsill och strömming har uppgått till 15,788 ton (17,525 ton f. å.), av annan färsk fisk till 6,222 ton (10,985), av beredd sill, skarpsill och strömming till 4,367 ton (6,330), annan beredd fisk och fiskrom till 511 ton (1,078), av skaldjur till 66 ton (5), samt av fisk- och skaldjurskonserver till 477 ton (639).

Östtyskland mottog som vanligt lejonparten av exporten. Dit utfördes sålunda 7,875 ton färsk sill, skarpsill och strömming för kronor 3,365,000, 3,814 ton annan färsk fisk för 2,821,000 kr, 1,250 ton beredd sill, skarpsill och strömming för 972,000 kr. Västtyskland fick respektive 6,072 ton för 2,576,000 kr, 438 ton för 255,000 kr, 130 ton för 91,000 kr samt dessutom 53 ton fisk- och skaldjurskonserver för 130,000 kr. Till Sovjetunionen utfördes 1,235 ton beredd sill m. m. för 1,133,000 kr och Israel fick 395 ton färsk sill m. m. för 234,000 kr, 402 ton annan färsk fisk för 368,000 kr, 990 ton beredd sill m. m. för 757,000 kr.

20:e dragningen på 1943 års premielån

Den 20:e dragningen i 1943 års premielån ägde rum på måndagen under ledning av not. publicus Steuch. De högre vinsterna utföll på följande obligationer. (Reservation för ev. fel.)

250,000 kr.
Ser. 1354 N:r 1622

Premier på 5,000 kr.
N:r 1622 i serierna
1351 1352 1353 och 1355 1356 1357

100,000 kr.
Ser. 433 N:r 1648

50,000 kr.
Ser. 725 N:r 301

25,000 kr.
201—1008 1263—1465

20,000 kr.
57—1114 1325— 491

10,000 kr.

206— 376	267— 672	291— 180
457—1613	608— 250	620—1608
942— 658	1016— 487	1461— 136
1569—1860	154— 495	375—1615

5,000 kr.

154— 495	375—1615	410—1870
518— 433	535—1257	638—1884
824— 528	851—1762	881— 391
922—1433	1014— 506	1035— 852
1127— 670	1193— 15	1317—1291
1465—1888	1488—1047	1538—1984
1558—1622	1614—1745	1—1749

I 1943 års premielån var den 27 augusti vinster på sammanlagt 1,48 milj. kr outtagna. Bland dem en på 50,000 kr, två på 25,000 kr och fem på 10,000 kr samt elva på 5,000 kr.

Luleå får landets längsta bro
Tullbron och Sandöbron vackrast

Sverige är rikt på vattendrag och har en lång kust med stora skärgårdsområden. Följaktligen finns det också gott om broar. De spänner sina massiva valv och luftiga bågar över inte bara älvar och åar utan också över fjärdar och sund, förbinder öar med varandra och med fastlandet.

Broar tjänar ju främst nyttan, samfärdseln, men många av dem är också vackra. Landet skulle vara fattigare på skönhet utan sådana broar som Sandöbron i Ångermanland och Falkenbergs tullbro, för att nu nämna bara två exempel på broar, som blivit kända över hela landet för sin vackra arkitektur, den ena, Sandöbron, en modern skapelse, medan den andra, tullbron i Falkenberg, representerar en äldre brobyggnadskonst.

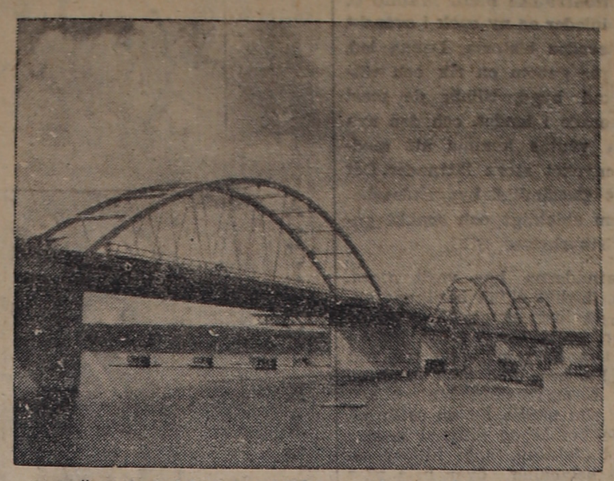

Överst en del av Bergnäsbron med tre av brospannen.

Det finns sammanlagt 9,500 broar i vårt land. Många av dem byggdes i en tid då trafiken var av helt annan art och omfattning än nu, och följaktligen fyller de inte längre den moderna trafikens krav på broar. Omkring 3,000 av dem är också i behov av att byggas om eller förstärkas. Därtill kommer ett stort behov av nya broar. På flera öar i vår skärgård, där förbindelsen med fastlandet ombesörjes av färjor eller båtar, står sedan många år tillbaka broförbindelse med fastlandet på öbornas önskelista. Det finns dessutom alltjämt många färjeleder även inne i landet, över älvar och andra vatten, och de har ju för vart år blivit alltmer otidsenliga på grund av den ökade trafiken. Det är bara naturligt att det reses krav på att de skall utbytas mot broar. Det saknas alltså inte arbetsuppgifter för våra väg- och vattenbyggare.

Av kända skäl har arbetet med om- och tillbyggnad av broar de senaste åren inte kunnat ske i den utsträckning och takt som varit önskvärt. En förändring har emellertid inträtt. Vi befinner oss just nu i en intensiv brobyggnadsperiod. Broföretag som varit planerade sedan ett 25-tal år har äntligen kunnat påbörjas. Att detta till stor del är vägminister Hjalmar Nilsons förtjänst råder det ingen tvekan om. Han har lyckats få fart på både vägbyggandet och brobyggandet, det måste även hans argaste politiska vedersakare nu medge.

Ett tiotal stora brobyggen pågår

— Det är alldeles riktigt att brobyggnadsverksamheten är synnerligen livlig just nu, säger överingenjör Kolm i Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen. Det märks sannerligen här på verket. Under de 23 år som jag har varit i Väg- och vattenbyggnadsstyrelsens tjänst har det aldrig varit så många och stora broföretag i gång som nu. Det är bortåt ett tiotal stora borar, som håller på att byggas, därav ett par av mycket betydande storlek, nämligen bron från Luleå till Bergnäset och Hjulstabron, som får landets längsta svängspann.

Och så berättar överingenjör Kolm om de broar som håller på att byggas och de som är projekterade för att utföras inom den närmaste framtiden, och med hans siffror och andra uppgifter i vårt notisblock gör vi en snabbresa genom landet för att ta en titt på de olika broföretagen.

Vi börjar längst i norr, i Norrbotten, där landets längsta bro över vatten är under byggnad, nämligen den av överingenjör Kolm nämnda stora bron från Luleå till Bergnäset.

Gammalt broprojekt realiseras

Det är ett mycket gammalt broprojekt som förverkligas genom byggandet av bron i Luleå. Trafiken mellan Luleå och Bergnäset har år efter år ökats, och den färja som hittills upprätthållit förbindelsen har blivit alltmer otillräcklig för vart år som gått.

Bron bygges strax intill färjeleden och blir 900 meter lång. Den får en körbana av 7 meters bredd samt två kombinerade gång- och cykelbanor, vardera med en bredd av 3 meter. Brons sammanlagda bredd blir alltså 13 meter.

Bron utföres med 7 bågspann av stål, vartdera med en spännvidd av 83 meter, ett rörligt klaffspann med en 30 meters fri segelled, samt två balkspann, på Luleåsidan 150 meter långt och på Bergnässidan 100 meter. Fyra av de sju bågspannen är redan färdiga och placerade på sina platser. Det femte bågspannet blir färdigt i dagarna och de två sista har påbörjats. Dessa spann bygges på land och transporteras sedan ut på sina pelare.

Arbetsförhållandena vid Bergnäset har varit och är synnerligen svåra beroende på dels det stora vattendjupet, som i mittfåran uppgår ända till 21,5 meter, dels på grund av de dåliga bottenförhållandena. I mittfåran ligger den fasta bottnen 20 meter under sjöbottnens yta. Detta har gjort det nödvändigt att använda speciella och för vårt land ovanliga arbetsmetoder vid utförandet av grundläggningen för bron. Under bropelarna i mittfåran har man först pålat med 20 meter långa betongspålar, vilka med sina översta ändar når i ungefärlig jämnhöjd med sjöbottnens yta. På grund av det stora vattendjupet gick det inte att gjuta bropelarna direkt på pålgrupperna. I stället har man använt kassuner. Hur de ser ut framgår av en av bilderna till denna artikel. Dessa kassuner har gjutits på land. "Sjösättningen" av dem går till på följande sätt. När en kassun är färdig placeras den uppochnedvänd på en slip och glider ut i vattnet precis som ett fartyg. I olikhet med ett fartyg som sjösättes tippar emellertid kassunen över ända strax efter det den nått vattnet. Slipen tar nämligen slut. Genom denna kullerbytta kommer kassunen på rätt köl — och flyter. Den är nämligen utrustad med luftrum. Därigenom kan den lätt bogseras och förtöjas över den pålgrupp, på vilken den skall placeras. Medan kassunen sålunda ligger flytande på vattnet gjutes den på varv efter varv, varunder den sjunker mer och mer genom att den blir tyngre. När den är färdiggjuten fylls luftrummen med vatten och kassunen sjunker ned på pålgruppen.

Gjutningsarbeten 20 meter under vattenytan

Kassunen måste emellertid gjutas fast vid pålgruppen, men eftersom dennas övre del är belägen 20 meter under vattenytan går inte detta att utföra på vanligt sätt, det måste i stället ske inifrån kassunen, i vars botten det finns en vattentät arbetskammare, som är öppen nedåt, och som hålles fri från vatten genom att hållas under övertryck. Manskap och material transporteras ned i arbetskammaren genom en skorstensliknande öppning. Till en början kan sex eller sju man arbeta nere i kassunen, men efterhand som gjutningen pågår blir utrymmet mindre, och till sist finns det plats för endast en man. Kasunen är fastgjuten vid pålgruppen, och därmed är bropelaren klar till en höjd 40 meter. Den når dock endast strax ovanför vattenytan. Hur hög hela bron är med pålningsgrund och pelare framgår av vidstående bild, som visar en jämförelse mellan bron och Katarinahissen.

Fyra kassuner har sänkts ner över pålningsgrunden och två vilar direkt på den fasta bottnen. Den sista pelaren med kassungrundläggning har just blivit färdig, och därmed är hela grunden till bron klar. Hela bron beräknas vara färdig i augusti nästa år. Den påbörjades 1950. Totalkostnaden inklusive tillfartsvägar är beräknad till 18 miljoner kronor.

Några siffror beträffande materielförbrukningen ger en föreställning om detta brobygges omfattning. Det går åt 2,500 ton stål, 125,000 säckar cement, 1,000 ton armeringsjärn och 180,000 kubikfot virke.

Bron från Luleå till Bergnäset blir, det kan man redan nu se, en vacker bro, en av landets vackraste. De sju stålspannens mäktiga bågar gör ett imponerande intryck. Luleå stad blir alltså, samtidigt med att den får ett mångårigt och brännande trafikproblem löst, en sevärdhet rikare.

Antonius.

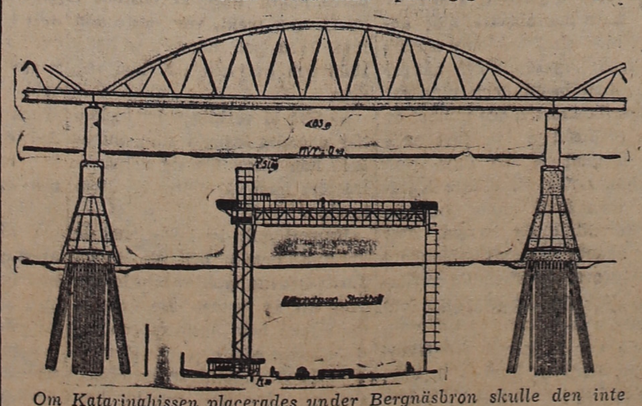

Om Katarinahissen placerades under Bergnäsbron skulle den inte nå upp till vattenytan.

Boråsdam anser sig skinnad av postsparbanken

STOCKHOLM (Press).

En dam i Borås har vänt sig till regeringen med klagomål över att postsparbanken minskat behållningen på hennes postsparbanksbok med 200 kr efter ett uttag, kring vilket omständigheterna inte synes fullt klarlagda. I samband med ett dödsfall i familjen hade hon gått till posten för att ta ut pengar på postsparbanksboken; den aktuella summan utgjorde 200 kr. Hon skrev ett utbetalningskort men råkade skriva siffran 400. I boken antecknades emellertid endast uttag för 200 kr; senare ändrade postsparbanken uttaget att gälla 400 kr. Damen gör emellertid bestämt gällande att hon avsett att ta ut endast 200 kr samt att hon heller inte fått ut mera än just detta belopp. Hon och hennes man har lämnat en utförlig redogörelse över deras pengifter de haft. Av denna redogörelgifter de haft. Av denna redogörelse anser hon det klart framgå att hon inte fått ut större belopp än 200 kr. Hur och varför hon kommit att skriva siffran 400 kr på utbetalningskortet då hon endast behövde halva denna summa kan hon inte förklara.

Hon anser det vara i högsta grad orättvist av postsparbanken att besluta att uttaget skall avse 400 kr eftersom hon bestämt vet att hon inte erhållit mer än 200 kr. Det synes henne uteslutet att 200 kr skulle ha tillgripits ur hennes plånbok av någon utomstående.

Postsparbanken har gentemot hennes påståenden invänt att hon ju inte kunnat erinra sig några närmare detaljer rörande vad som förekommit vid uttaget; inte heller minns hon om hon räknat de pengar hon mottagit eller om hon kontrollerat anteckningarna i motboken. Det postbiträde, som handlagt uttaget, har uppgivit att hennes kassa stämt. Som sannolik anledning till att postbiträdet antecknat uttaget att gälla 200 kr har hon uppgivit att hon råkat upprepa beloppet för nästföregående transaktion, som var en insättning av 200 kr.

Frun på Tun:

Varför saknas kvinnorna?

Så frågas det i alla möjliga sammanhang. Varför det bland jordbrukets 750,000 kvinnor bara finns 5 stycken aktiva inom RLF t. ex. Varför är landsbygdsbefolkningen utanför jordbruket inte representerad alls inom föreningen? undrar Halvdan Åstrand och många med honom. Varför är det så få kvinnor i kommunalfullmäktige och riksdag och i alla föreningar där det kan få finnas kvinnor.

Skälen är enkla och lättförklarliga om man känner de oskrivna men allsmäktiga lagar som bestämmer de flestas handlande på landet.

*

Det är en typiskt manlig sjuka att hungra så förfärligt efter den ovanskliga ära som varje aldrig så litet suppleantuppdrag anses medföra. Det är väl inte så underligt om kvinnorna avstår från förtroendeuppdrag av medlidande med män som älskar kommittémöten högst av allt, när de själva inser att de inte skulle göra någon nytta med att springa från barnen om kvällarna. När det gäller skola, barnavård, hälsovård och annat där kvinnorna anse sig ha viktiga intressen att bevaka, känner de sig handikapade därför att de i regel inte känner sociallagstiftningen. Likadant är det i många andra fall. De vet alldeles för litet om allting och så länge de gör det, låter de sjuksköterskor och lärarinnor (som man hyser en rent vidskeplig vördnad för) ta alla platser där männen låter sig knuffas undan. Och det kanske är bäst så. Om Halfdan Åstrand visste vilka oceaner av okunnighet och likgiltighet det finns bland många landsortskvinnor skulle han och andra vara tacksamma över att dessa inte är mer representerade i föreningar än de är. Denna okunnighet gäller naturligtvis inte alla områden, utan dem utanför hemmet.

Orsaken till många kvinnors obestridliga okunnighet som handikap på de flesta av samhällslivets områden är först och främst likgiltighet betingad av vana samt tron att allt går lika bra henne förutan. Det finns verkligen kvinnor som skryter med att de aldrig tittar i en bok än i denna dag, men de bli all färre för varje år och man får hoppas att det om få år är lika skamligt av en husmor att inte läsa som det förr — och delvis ännu — var att göra det.

Radion har betytt oerhört för många isolerade mödrar som fönster mot världen. De har kunnat arbeta och höra på föredrag samtidigt och inte behövt dras med de skuldkänslor som är normala för dem om de är sysslolösa någon minut. Detta — att vara van att använda hela dagens tolv—arton timmar så väl som möjligt kommer nog många kvinnor att anse långrandiga kommittésammanträden där föga uträttas som en aning onödiga. Och inte cyklar man milavägar i kyla och mörker för en sådan sak när man har händerna fulla med arbete hemma.

Sedan är det ju så inom alla områden att den som vågar göra något nytt — något som inte är vanligt i orten — den får finna sig i att bli baktalad.

— Hon gör ingenting annat än läser.

— Hon springer på möten om kvällarna och låter ungarna sköta sig själva.

Det är de domar som upphäver allt gott hon gjort förut och som kommer känsliga kvinnor att akta sig noga för att bli föremål för höga rådets dom. Att gå på symöten och kafferep hur ofta som helst är däremot ingen orsak till klander Det gör ju alla.

*

Den sista men kanske viktigaste orsaken till att kvinnan tiger i församlingen är av urgammalt datum. Den kan belysas bäst genom den gamla historien om bondmoran som grälade på en annan för att den andra hade fräckheten att överrösta henne i kyrksången. "Att hon inte skäms för att sjunga så högt, hon som inte äger en enda silversked". Det är med andra ord inte passande att den som inte är rik yttrar sig där många är församlade. Vördnaden för rikedomen och lärdomen är lika stora om lärdomen medfört titel och hög lön. Det är en nedärvd och förr nödtvungen vana som aldrig kommer att släppa taget. Men hur många mindervärdeskomplex har den inte skapat. Man tar för givet som i de gamla missromanerna att snille, pengar och bildning är oskiljaktiga. Vem skulle exempelvis våga välja en småbrukarhustru till ordförande i en kvinoförening där en godsägarefru vore närvarande? Medan sekreterareposten däremot såsom varande arbetsam kan överlåtas åt den skrivkunnigaste oavsett bankkonto.

Detta att alla känner allas ekonomi såväl som övriga meriter och ev. fel verkar otroligt hämmande på mångas bästa föresatser. Vad skall man i en förening att göra om man inte har yttranderätt? De välbärgade har ju dessutom bättre tid att representera anser man.

*

Men i och med att flickorna i jordbrukarhemmen kommer till skolor, blir vänner med böckerna, kommer ut och reser i andra länder där man inte får så mycket gratis så kommer de att låta höra av sig i många sammanhang. De ridderliga yngre bönderna som unnar hustrun intressen även utanför hemmet kommer att stå tillbaka för äran att vara kommitterade om hustrurna vet mer i ämnet än de själva. Det har redan börjat en revolution i hemmen på de områdena. Förresten är den väl officiella hemligheter att det finns eller funnits kommuner som skötts av kvinnor i kulisserna med männen som marionetter. Hur många gamla bönder ha inte haft sin dotter som ständig och skicklig sekreterare när de överhopats med uppdrag som de aldrig skulle klarat annars? Ingen säger något ont om det. Men att välja henne till ordförande vore otänkbart.

De ytterst få kvinnor som intresserar sig för kommunalpolitik ha nog också sina fingrar med i spelet och sonderar terrängen bland medsystrarna i ortens brännande frågor, för att sedan genom männen få sina åsikter framförda. Så det är nog inte riktigt att p[illegible] att de inte är med. Men de är [illegible] deles för få. Något som männen glada åt innerst inne fast det [illegible] omodernt att erkänna det.

ETT BETYDELSEFULLT UTSLAG av gårdagens västtyska val är utan tvekan den omständigheten att såväl det kommunistiska som de nazistiska partierna blivit utslagna ur förbundsdagen, skriver Arbetet (s) i en kommentar till söndagens val i Västtyskland:

Man gissar redan att detta förhållande avgörande skall stärka förbundskansler Adenauers diplomatiska position, vilket väl också får hållas för sannolikt. Vi skall för egen del inte dölja överraskningen över den snopna valutgången för det socialdemokratiska partiets del.

SOVJETUNIONENS FÖRSÖK att genom diverse eftergifter till Östtyskland inbilla västtyskarna att deras framtid skulle bli lyckosammare genom närmare samverkan med Moskva har totalt misslyckats, skriver Skånska Dagbladet (bf):

Det hedrar de västyska väljarna att de inte låtit dupera sig av de lockande ryska förespeglingarna utan genomskådat dessa.

ADENAUERS SEGER är för den ryska politiken ett nytt allvarligt bakslag efter det som senast inträffade i Persien, menar Aftonbladet (fp):

Experterna i Moskva får ta sin politik under omprövning. Att det nya läget i en eller annan riktning kommer att förändra deras inställning till fyrmaktsmötet om Tyskland är ganska givet. i amerikanska ögon har Västyskland gjort en klar prestigevinst.

SKRÄMSEL OCH VALFUSK i kombination dikterade Adenauers seger, förkunnar Ny Dag (k):

Det allvarliga läget som uppstått genom utgången av valet, skall inte skymmas bort, men reaktionära segrar av detta slag brukar inte länge kunna hindra framsteget.

HELA EUROPA BÖR med tillfredställelse konstatera utgången av detta val, skriver Aftonposten (h):

Det betyder en fortsättning på den europapolitik och den ekonomiska politik som förts och detta bör i längden leda till fördel för hela det västliga Europa.

Endast kommunistpressen klagar över valutgången i Västtyskland. Deta ger klart besked om att valet var en framgång för demokratin.

Valkött är fiskkött enligt påven

Enligt ett färskt påvligt dekret är det hädanefter för katoliker tillåtet att på fredagar äta valkött, vilket hittills varit förbjudet, då valen i enlighet med naturvetarna hittills varit däggdjur och inte någon fisk. Fredagen är fastans dag, vilket för katoliker innebär att man då endast får äta fisk men inget kött. Nu är alltså valkött fiskkött.

Det danska svinbeståndet ökar

Enligt svinräkningen den 30 maj 1953 uppgick det danska svinbeståndet till 4,1 miljoner och var därmed 4 procent större än vid svinräkningen i april. I förhållande till svinbeståndet i juli föregående år uppgår ökningen till 14 procent.

Laholms Tidning är oersättlig som annonsorgan i södra Halland

RADIO

ONSDAGEN DEN 9 SEPT.

6.15 Vardagsmorgon. Därefter: Grammofonmusik.
6.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Grammofonmusik.
7.10 Melodier i dur med Värendsoktetten (Växjö.)
7.40 Morgonandakt. Pastor Frank Mangs.
8.00—8.15 Nyheter och väderlek.
11.00 Musik under arbetet.
12.00 Klockspelet i stadshustornet. Dagens dikt. Därefter: Julius Jacobsen spelar gammalt och nytt på piano.
12.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Börsnoteringar.
12.45 Potatisskörden stundar: Upptagningen. Docent Olof Tedin. (Malmö.)
12.55 Tidssignal.
13.00 Skolradio. En dag på Bromma.
13.30 Radiotjänsts kammarorkester. Solister: Lottie Andréason, violin, och Lince Berglund, viola. Dir.: Lars-Erik Larsson.
14.10—14.30 Bönorna ville inte bli lena. Anders Johansson i Vara berättar.
17.00 Väderlek.
17.10 Kalle Sundsvall på världsomsegling. Barnen skriver sin egen bok tillsammans med Mälarklubben. (Sundsvall.)
17.30 Att räkna med Gud. Andaktsstund av komminister Hans Åkerhielm. Psalmer: 14: 1—4; 14: 5—10.
17.50 Sånger av Franz Schubert. Knut-Olof Strandberg, baryton. Vid flygeln: Carl Tillius. (Göteborg.)
18.10 Grammofonmusik. 1. Boccaccio-marsch (Franz von Suppé). Dirigent: Hansgeorg Otto. 2. Höstdrömmar (Joyce-Elmblad). Carl Holmberg, sång. Kabaretorkestern. Dirigent: Åke Jelving. 3. Henderson stomp (Fletcher Henderson). Benny Goodmans sextett. 4. Se nu dansar Veronica (di Lazzarro-Roger). Vincent Jonasson, sång. Jularbo Jrs kvartett. 5. Avril au Portugal (Kennedy-Ferrao-Larue). Yvette Giraud, sång. 6. Feuerwehrgalopp (Hertel). Dir.: Hanns Steinkopf. 7. Man borde inte sova (Wennerberg-Jeremias i Tröstlösa). Gustaf Torrestad, sång. 8. Vals E-dur op. 34 nr 1 (Moritz Moszkowski). Rawicz och Landauer, piano. 9. Polonäs ur »Mignon» (Ambroisie Thomas). Solist: Janine Mocheau. Dir.: Roger Desormière. 10. Sicilienne (Maria-Theresia von Paradis). Enrico Mainardi, violoncell. 11. Aria ur »Sömngångerskan» (Vincenzo Bellini). Solist: Ferruccio Tagliavini. Dir.: Ugo Tansini. 12. Kröningsmarsch ur »Profeten» (Giacomo Meyerbeer). BBC:s symfoniorkester. Dir.: Adrian Boult.
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter och väderlek. Dagens eko.
19.30 Tjugo frågor. Astrid Lindgren, Stig Järrel och Kjell Stensson frågar och Per-Martin Hamberg svarar.
20.00 Gammal dansmusik av Tore Lejdestads kapell.
20.25 Skotska vyer: Robert Burns världsmedborgare på 100 tunnland. Medverkande: The Saltire Singers, Edinburgh.
21.00 Radiotjänst symfoniorkester. Solist: Elisabeth Söderström, sopran. Dir.: Tor Mann. 1. Harry Danielsson: Fem sånger till dikter av Sten Hagliden. a) Kanjons b) Senjunis. c) Rop över. d) Kvällsvattning. e) Lämna land 2. Franz Berwald: Sinfonie singulière.
21.45 Docent Lennart Holmgren on ljud, toner och buller.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30—23.15 Jazz Time med Carl-Henrik Norins orkester och på grammofon sångerskan Billie Holiday.

Danska radioprogrammet onsdag

7,00 nyheter. 7,35 grammofonmusik. 8,30 andakt. 12,00 middagskonsert. 13,35 uppläsning. 15,30 damernas eftermiddagsprogram. 16,00 underhållning. 16,20 barnens brevlåda. 16,50 uppläsning. 17,40 lätt underhållning. 17,55 språk. 20,00 italienska toner. 20,40 uppläsning. 21,40 torsdags konserten. 22,35 vår tids musik. **Andra programmet.** Våglängder 283 och 210. 19,15 norska toner. 19,45 uppläsning. 20,10 reportage. 20,45 Carl Nielsen-program. 21,15 dramatiskt forum

Danska radioprogrammet torsdag

7,00 nyheter. 7,35 grammofonmusik. 8,30 andakt. 12,00 middagskonsert. 13,30 grammofonmusik. 16,00 sex flickor sjunger sex visor om sex. 16,20 barnprogram. 16,50 engelska och franska visor. 17,40 lätt underhållning. 17,55 språk. 19,15 pianosolo. 19,30 danmarks melodier. 20,00 torsdagskonserten från radiohusets konsertsal. 22,35 japanska toner. **Andra programmet.** Våglängder 283 och 210. 19,45 sång. 20,30 reportage. 21,00 Mogens Lind. 21,30 ungdomens halvtimma.

TORSDAGEN DEN 10 SEPT.

Grammofonmusik.
6.15 Vardagsmorgon. Därefter:
6.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Grammofonmusik. 7.15 Andliga sånger.
7.40 Morgonandakt. Författarinnan Britt Nyman-Hallqvist. (Göteborg.)
8.00 Nyheter ocn väderlek.
8.15—8.45 Septemberalbum. Redaktör: Per Anders Fogelström.
11.00 Musik under arbetet.
12.00 Klockspelet i Stadshustornet. Dagens dikt. Därefter Gustaf Sjögrens mandolinkvintett.
12.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Börsnoteringar.
12.45 Josefine i trotsåldern. En banhistoria av Kar de Mumma. Uppläsning av Ulf Johansson.
12.55 Tidsignal.
13.00 Skolradio. Islandet som gir Norge varme. Ved Jo Tenfjord.
13.25 Fru Musica, Elisandra och de bägge herdarna. Musikaliskt tidsfördriv under medverkan av Birgit Schölderberg-Stenberg, Karl-Olof Johansson och Radioorkestern. Arrangör och dir.: Sven Sköld (Repris).
14.00—14.30 Oskyldigt dömd. Historien om ett engelskt rättsfall av Charles Parr. Översättning: Maj Ödman. (Repris.)
17.00 Väderlek.
17.10 För flickor och pojkar: Mitt älsklingsdjur.
17.30 Avsked till sommaren. Bengt Söderbergh läser ett avsnitt ur sin roman »De lyckliga öarna».
17.45 Grammofonmusik. 1. Italiensk serenad G-dur (Hugo Wolf). Budapestkvartetten. 2. Auf eine Christblume (Wolf-Mörike). Elisabeth Höngen, sång. 3. Rhapsodi g-moll op. 79 nr 2 (Johannes Brahms). Walter Gieseking, piano. 4. Två sånger av Emil Sjögren: a) I drömmen du är mig nära. b) Mit hjerte og min lyre. Hugo Hasslo, sång. 5 Bagatell (Scarlatescu). Ginette Neveu, violin. 6. Flickorna i Cadiz (Delibes-Musset). Lily Pons, sång. Dir.: André Kostelanetz. 7. Sur la plage, vals (Emil Waldteufel). The Philharmonia Orchestra. Dir.: Constant Lambert. 8. Robert Stoltz-melodier. Solister, kör och orkester. Dir.: Franz Marszalek. 9. Dansen går på Svinsta skär, vals (Gideon Wahlberg). Bertil Boo, sång. Carl Jularbos kvintett. 10. Who's sorry now (Ruby-Kalmar). André Previn, piano. 11. Bones, bones, bones (Wilson-Owens-Riddick-Frederick). Golden Gatekvartetten. 12. Mormors älsklingsmelodier, valspotpurri. Dirigent: Hans Freese. 13. Kolarevisa (Martin Nilsson). Eric Jonsson, sång. Jerry Högstedts orkester. 14. Pekka Langer spela fel sida. 15. Champagnegalopp (Hans Christian Lumbye). Tivolis konsertsals orkester. Dir.: Thomas Jensen.
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter och väderlek. Dagens eko.
19.30 Violinisten Helmut Zacharias, Tyskland. Varietéorkestern och Thore Ehrlings orkester. Medverkande: Harmony Sisters och Carl-Erik Thambert, sång.
20.00 Hjälten på den gröna ön. Av John Millington Synge. Översättning för radio: Bengt Anderberg. Regi: Palle Brunius. Personer: Christopher Mahon — Sture Lagerwall; Hans far — Hugo Björne; Michael Flaherty, världshusvärld — Gunnar Olsson; Pegeen, hans dotter — Eva Dahlbeck; Shawn Keogh, förlovad med Pegeen — Björn Berglund; Änkan Quin — Gudrun Brost; Philly Cullen och Jimmy Farrell, småbrukare — John Norrman och Artur Rolén; Sara, Susan, Honor och Nelly, fyra unga flickor — Margit Carlqvist, Marianne Lindberg, Marianne Karlbeck och Marie-Louise Martins. Spelar på den vilda kusten vid Mayo i närheten av en liten by på senhösten (Inspelning från 1951.)
21.20 Pianisten Heinrich Berg, Tyskland. 1. Maurice Ravel: Alborado del gracioso. 2. Sergej Prokofjev: Toccata 3. Franz Liszt: Tarantella.
21.40 Vad gör antropologerna? Föredrag av fil. dr Börje Hanssen.
22.05 Bibbi Nyström sjunger till Arvid Sundins trio.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30—23.00 Underhållningsmusik från Berns.

TATORTSMÄRKET — en signal till lastbils- och bussförare att hålla högst 40 km hastighet. Fort, fortare, farligt — kör varligt"!

I blickpunkten

AUTOSTRADAN. Öppnandet av autostradan mell. Malmö o. Lund inleder en ny epok i svenskt vägväsendes historia. Denna led, som går genom en rik och välbefolkad bygd, tillhör de mest trafikerade i landet, och den nya vägen väntas komma att medföra mycket stora lättnader. Det är ett förnämligt byggnadsarbete, som skickligt och snabbt genomförts skriver SDS.

Kostnaderna har varit stora. I fullt färdigt skick beräknas arbetet gå löst på ca 25 miljoner kronor, en enorm summa för en väg, som är mindre än två mil lång. En huvudled med två körbanor t. ex. mellan Malmö och Stockholm skulle bli en affär på kanske bortåt en miljard kronor — ett faktum, som kastar en bjärt belysning över hela vårt vägproblem. Man bör ha rätt att hoppas, att vägmyndigheterna med ledning av de blivande erfarenheterna från austradan Malmö—Lund och från den för kort tid sedan invigda nya Södertäljevägen får tillfälle att planera för det framtida utbyggandet av vårt rikshuvudvägnät. För närvarande saknas medel till en sådan särskild planeringsavdelning inom Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen. Mycket pengar skulle emellertid härigenom kunna sparas.

Vad som behövs är ett långtidsprogram för vårt vägväsende, baserat på en omsorgsfull utredning. Man har ju bl. a. att ta hänsyn till en väntad fördubbling av fordonsbeståndet inom ett tiotal år. Det är uppenbart att den igångsatta bilskatteutderningen inte kan arbeta å säker grund så länge vi saknr en sådan generalplan för vägnätets framtida utbyggnad. Att den skall bli verklighet är ett önskemål av särskild aktualitet denna dag, då Skåne får sin efterlängtade autostrada.

Fick 16 mån. för otrolig sol- och vår

Till straffarbete i ett år och fyra månader dömde Göteborgs rådhusrätt på måndagen en 32-årig servitör, som genom en nästan otrolig sol- och vårhistoria lurat av en jämngammal kvinna praktiskt taget alla hennes tillhörigheter. Han dömdes också för stöld från en annan kvinna, som han tidvis bott hos. Målet handlades inom lyckta dörrar.

Åklagaren yrkade ansvar på servitören för 22 brott beträffande den bedragna kvinnan och för sex olika brott beträffande den andra.

Försvaren medgav att brotten var fula, men han ville inte gå med på att karakterisera dem som sol- och vår. Anledningen till servitörens beteende var att söka i dennes abnorma spritbegär.

Sol- och vårhistorien är bland de fräckaste som på många år rullats upp vid rådhusrätten. Servitören invaggade kvinnan i förhoppningar att han skulle gifta sig med henne och fick till en början låna smärre belopp. Då det inte gick längre började han stjäla olika föremål, som sålde eller pantsatte. Vid ett tillfälle hade han bjudit ut kvinnan på en restaurang. Då notan skulle betalas och han inte hade några pengar, for han hem till kvinnans lägenhet, och stal några nylonnattlinnen, vilka han sålde för att sedan kunna betala kalaset.

Sedan servitören sålt eller pantsatt praktiskt taget hela kvinnans bohag blev hon sjuk och fick hjälp av socialvården. De pengar hon fick tog emellertid servitören hand om och samma väg gick de pengar kvinnan lyckades låna av sina föräldrar. Då föräldrarna inte längre ville låna ut några pengar till dottern, ringde servitören upp dem och presenterade sig som kvinnans chef och undrade om de inte kunde hjälpa henne med ytterligare 500 kr. Pengarna kom och även dessa lade servitören beslag på. Innan kvinnan gick till polisen hade han förmått henne att ta ett banklån på 1.200 kr. Av dessa använde han 200 kr. till att lösa ut en pantsatt päls, men de övriga pengarna gick till sprit och restaurangbesök. Till slut övergav servitören kvinnan skyllande på att hon ödslade mer kärlek på sin kattunge än på honom.

Arbetsstudierna har snedvridits

Arbetsstudier är som bekant ett erkänt viktigt hjälpmedel för industrin att höja sin konkurrenskraft. Inom många svenska företag har det tyvärr i flera hänseenden stannat av i utvecklingen och blivit en enkel rutin.

I detta avseende utgör emellertid Asea ett undantag. Där har man organiserat upp ett produktionstekniskt kontor, i sig innefattande ett centralt arbetsstudiekontor (förutom ett flertal lokala), ett verktygsritkontor, ett kontor för utvecklingsarbete på lindningsområdet samt ett litet produktionstekniskt laboratorium, skriver Teknisk Tidskrift, som vidare konstaterar:

Utom i några storföretag har arbetsstudierna sålunda urartat till rena ackordsstudier, vilket kan vara en orsak till att arbetsstudier inte alltid ses med blida ögon av arbetare, och att företagsledare inte använder dem i nödig omfattning. Det är nödvändigt att på något sätt påverka företagsledarna. Dessa måste lära sig förstå att ur ekonomisk synpunkt är metodstudier det viktigaste. Konferenser har anordnats för att lära företagsledare vad arbetsstudier är, men de högsta företagsledarna kommer tyvärr inte själva utan sänder dit sina arbetsstudiechefer! Arbetsgivareföreningen skulle kanske kunna utnyttja Yxtaholm för upplysning om arbetsstudier.

Arbetsstudieväsendet bör utvecklas till att bli en verklig tillämpad arbetsvetenskap. Den klassiska frasen om vad som inte lämpar sig för svenska förhållanden bör försvinna. Mycket av vad som är möjligt i Amerika, Tyskland etc. kan komma till utförande även i Sverige om viljan att vid behov bryta inrotade tankevanor finns.

Boknytt

MOT NYTT LIV

Sven Edvin Salje är för den svenska bokpubliken en av de mest läsvärda och stimulerande författarna. Han tävlar med Vilhelm Moberg om den största läsekretsen — och än större blir den! Hans genombrottsbok, "På dessa skuldror", kommer nämligen nu i Folket i Bilds folkbokserie. Det är en bok om generationsmotsättningar, om kärlekens irrvägar och viljans makt.

På dessa skuldror är en dubbelvolym och kostar häft. 3:95, inb. 6:95.

Skytte

Veinge Skytteförening

hade i söndags statspristävlan och tävlan om vandringspriserna.

Resultat. Klass 4 och 5. 1) Karl G. Axelsson 68 poäng; 2) Erik Gunnarsson 66; 3) B. Eric Larsson 65; 4) Arne Johansson 64; 5) Filip Johansson 63. Klass 3. 1) Olof Johansson 63 poäng; 2) Sven Olsson 60. Klass 2. 1) Gustav Nilsson 66 poäng; 2) Kjell Göransson 65; 3) Gunnar Eriksson 62. Klass 1. 1) Allan Johansson 79 poäng; 2) Hans Fogelberg 75; 3) Oven Nilsson 73. Rekrytklassen. 1) Markoo Laaksonen 98 poäng; 2) Kjell Hedblom 95; 3) Lars-Erik Larsson 93; 4) Inge Johansson 80 poäng.

Tävling B. Ställningar. 1) Arne Johansson 35 poäng; 2) Erik Gunnarsson 33; 3) Karl G. Axelson 33; 4) Filip Johansson 31 poäng.

Dir. Rombergs vandringspris: och priset för alltid 2) Karl G. Axelsson 127; 3) F. Johansson 127; 3) A. Johansson 67; 4) K. G. Axelsson 66; 5) G. Eriksson 64 poäng.

Dir. Herbert Andersson vandringspris: 1) Erik Gunnarsson 79 poäng; 2) Filip Johansson 72.

Andra klassens vandringspris: 1) Gunnar Svensson 137 poäng; 2) Gunnar Eriksson 121; 3) Urban Nilsson 113.

Första klass. 1) Hans Fogelberg 149 poäng; 2) Oven Nilsson 146; 3) Erik Lundin 135; 4) Bruno Åkesson 133 poäng.

Dir. Stendahls vandringspris: 1) Tjärby skjutlag platssiffra 7; 2) Veinge skjutlag 17; 3) Tönnersjö skjutlag 17; 4) Eldsberga skjutlag 19.

Ett ord på vägen

9 SEPTEMBER.

Hungriga har han mättat med sitt goda, och rika har han skickat tomma bort.

Du säger: Jag är rik, ja, jag har vunnit rikedomar och behöver intet; och du vet icke, att du just är eländig och ömkansvärd och fattig och blind och naken. Så råder jag dig då, att du köper av mig guld, som är luttrat i eld, för att du skall bliva rik ... Alla som jag älskar, dem tuktar och agar jag. Så gör nu bättring med all flit.

Saliga äro de som hungra och törsta efter rättfärdighet, ty de skola bliva mättade. — De betryckta och fattiga söka förgäves efter vatten, deras tunga försmäktar av törst; men jag, Herren, skall bönhöra dem, jag, Israels Gud, skall icke övergiva dem. — Jag är Herren, din Gud, ... låt din mun vitt upp, så att jag får uppfylla den.

Varför given I ut penningar för det som ej är bröd? och edert förvärv för det som icke kan mätta? Hören på mig, så skolen I få äta det gott är och förnöja eder med feta rätter. — Jag är livets bröd.

Knäreds Skyttegille

avhåller sin statspristävling för samtliga klasser samt mästerskap på söndag den 13-9. Skjutningarna börja med klass I kl. 8,00.

Arbetstjänst på lördag d. 12-9 med samling vid skjutbanan i Knäred kl. 15,00 då framförallt resp. skjutlagsförmän torde möta upp.

(9)

De försvann över bryggan, och snart ekade Blomsters arga klagan och Taptos tröstande ord mellan magasinen på Sjögatan.

Katarina stirrade på det aldrig sinande tåget av sårade män, som bars över landgången in mot land, lemlästade, söndertrasade och sjuka, bleka av svält och umbäranden och kanske också av sjösjuka, ty Kvarken var inte nådig i denna hårda blåst. Kriget! — så kom det hit över i alla fall, om också bara i form av dessa spillror från slagfälten! Och därmed hade det för första gången fått ett levande ansikte för henne och förvandlats från en dyster saga, som man skrämde stygga barn med, till en bister och fattbar verklighet. Krigets ansikte — så såg det alltså ut! Likblekt, naket och krampaktigt förvridet låg det pressat mot den grova säckväven i en bår och slungade sina ljudlösa förbannelser mot en obönhörlig himmel. Här hade hon gått i sin soliga idyll, klagat över dess tråkighet och monotoni och fantiserat om äventyr och drömskepp. Nu hade hon blivit bönhörd men inte så som hon tänkt sig. Äventyret var i antågande. Men det kom inte som ett vitt drömskepp med flickdrömmarnas hjälte i stäven. Det kom som ett svart och illa medfaret lasarettsfartyg, hårt lastat med lemlästade, trasiga existenser, som hade föga av dröm och hjälte i hållning och tal. Det var ett äventyr som inte hade någon användning för en bortskämd mamsell, inte en gång om hon hette Katarina och hade alla stadens ungherrar för sina fötter.

Efter de sårade kom en besynnerlig hop; grova män i långa kappor och filtstövlar. De såg sig omkring med mörka vilda blickar och marscherade med långa steg. De följdes av en skock korta och satta soldater, gula i hyn, med krokiga ben och vaggande gång. Man fick det intrycket att de hela sitt liv suttit i sadeln och kände sig bortkomna när de nu för en gångs skull gick på egna ben.

För första gången i sitt liv stod Katarina ansikte mot ansikte med sin barndoms skräck och fasa; ryssen. Två gånger hade han bränt och plundrat hennes födelsestad och minnet av hans omänskliga framfart hade inte bleknat sedan dess. Nog såg han farlig ut, tänkte Katarina, men ändå annorlunda än hon föreställt sig honom. Det var något väsensfrämmande i dessa grova ansikten. De verkade så besynnerligt likgiltiga som de inte alls gjort klart för sig att de var fångar i ett främmande, fientligt land. Hon stirrade in i ögon som speglade lystenhet och grymhet, men hennes blick mötte också andra, milda, godmodiga, barnsliga ögon, vars bärare man omöjligt kunde känna hat mot. Och över alla dessa sluskiga gestalter vilade något drömmande. Det var som var de inte med hela sitt väsen med i den dystra vandringen över landgången, som dröjde deras själar kvar någonstans i en fjärran trakt, var visste hon inte. Men hon kände sig ändå rädd och betryckt när hon såg dem.

— Ska vi verkligen ha tockna här gående kring i stan, mumlade hon mera för sig själv. — Då törs man väl aldrig gå utom knuten.

De små gula karlarna med de krokiga benen och de yviga mustascherna tycktes inte ledsna över att se henne. De grinade glatt med hela ansiktet och ropade något som hon inte förstod.

— Ja vas liubliu, skrek de och slog sig på låren och kiknade av skratt. Katarina ryggade tillbaka.

Efter fångarna kom en massa löst folk vällande över landgången. Det var kvinnor och barn av alla åldrar, ty många av de sårade åtföljdes av sina familjer. Men där fanns också ett annat slags kvinnor, bjärt målade i ansiktet och klädda i skrikande granna kläder. De trippade kokett i land, skrattade och pladdrade i munnen på varandra och kastade förföriska blickar på soldaterna. Efter dem kom en skock handelsmän och sist i raden en jude med krokig näsa. han hade ett stort svart skägg och bar en kassalåda ängsligt tryckt intill sig. Han hade troget följt med armén på dess återtåg mot norr, men nu hade han funnit det klokare att följa med sjuktransporterna över Kvarken. Han hade hört glunkas om det stora arméssjukhuset, som skulle förläggas till staden, och vädrade stora affärer. Han var grön i ansiktet av sjösjuka och stapplade med möda över landgången, hälsad av soldaternas igenkännande grin:

— Ser man på, Josef Jakobsson, har du hittat vägen hit över, ropade de. — Ja, var ska sleven vara om inte i grytan! Där åtelet är, där församla sig ock gamarna. Här tör du nog få avsättning för en aln tobak och en sup.

— Det ska inte fallera, svarade den lille juden och höll god min. — En kardus ska heller inte fattas. Får det lov att vara "Elimunerande Husaren" eller "Blå Bröder"? "Röda Rosen" står också att få och tvållkulor och blanksmörja.

Katarina ålade sig ut ur trängseln och lyckades verkligen komma välbehållen i land. Snart stod hon åter framför kardmakaregårdens grind och doften från trädgårdens blomster slog emot henne. Men det var som om den mängts med en stank av blod och smuts, av lidande och död, som inte funnits där förut.

(Forts.)